

4

LESU ZDAR

Časopis lesníků a přátel lesa

www.lesy-cr.cz

ročník 12
2006

Představení členů vedení podniku LČR

Nové organizační členění

Profil KI Choceň

LČR na veletrhu Silva Regina 2006

Rak říční opět v potocích

Nové vedení LČR se představuje

Vrcholoví manažeři státního podniku Lesy České republiky se 21. 3. 2006 sešli se zaměstnanci ředitelství v Hradci Králové. Na společné schůzce zástupci užší Porady vedení nastínili úkoly a cíle vyplývající z jejich funkce a přiblížili své dosavadní profesní působení. Stručný přehled informací o novém vedení, jsme pro vás připravili na str. 4 – 5.

Mgr. Alexandra Křížková
podnikové ředitelství LČR

Vážené kolegyně a kolegové,

Tak jako každá změna vyvolává nejistotu, i změny ve vedení a formulace nových kroků rozpoutávají diskuze, které jste již mohli zaznamenat v tisku. Jsem velmi rád, že se debata nastartovala především uvnitř naší firmy, což dokazuje, že jsme obklopeni lidmi, jimž na budoucnosti lesního hospodářství záleží. Nemůžeme strkat hlavu do písku před problémy, které LČR v minulosti způsobil např. systém zadávání výběrových řízení atd. Nový stabilizační projekt není ještě zcela hotov, přesto považuji za služnost seznámit Vás s některými kroky, jež nás čekají v následujícím období a jež povedou ke stabilizaci LČR, aby podnik měl definována jasná pravidla fungování a byl vyveden z nejistého, téměř „krizového“ stavu, v němž se nyní nachází. Proto navrhuji:

1. Jasně a transparentně definovat zadání na všechna výběrová řízení, u nichž končí platnost koncem roku 2006.

2. Parametry zadání podrobně prodiskutovat jak uvnitř společnosti, tak s podnikatelskou sférou a dosáhnout maximální možné shody jak na dílčí kvalifikačních předpokladů, tak i v jednotlivých hodnotících kritériích.

3. Zavést systém různých platností smluv na jednotlivé územní jednotky, a to stylem „senát“, tj. 2-4-6-8-10 let, vždy po jedné pětina s cílem postupně nastavit systém desetiletých smluv obnovených v jedné pětina územních jednotek každé dva roky.

4. Zamyslet se nad úlohou nezávislé kontroly stavu lesa Ústavem pro hospodářskou úpravu lesa.

5. Zamyslet se nad efektivním využíváním obchodního a finančního potenciálu Lesů ČR. Tento potenciál vidím nejen v měrných nákladech na hlavní činnosti obhospodařování lesa, ale také v obchodním využití nelesnických produktů a činností. Tímto způsobem bychom mohli v budoucnu dosáhnout mnohonásobných zisků, čímž bychom vytvořili z Lesů ČR silnou a stabilní společnost, která bude mít neotřesitelné základy do budoucna.

Bohužel v úvodním slovu mám omezený prostor, proto předchozí body jsou jen velmi hrubým nástinem toho, co bych rád během měsíce dubna prosadil v rámci stabilizačního projektu Lesů ČR. Tento dokument Vám, doufám, budu brzy moci představit a nastartovat ještě intenzivnější diskuzi uvnitř lesů, stejně jako u široké odborné a obchodní veřejnosti.

Na závěr chci říci, že hlavním cílem nejen mým, ale i celého nového vedení je výše uvedená dlouhodobá stabilizace LČR. Všichni si přejeme, aby v podniku opět fungoval jasný a srozumitelný řád. Abyste cítili, že pracujete pro firmu, která ví, co chce, která má zdravou podnikovou kulturu a která je schopna všechny své kroky veřejně obhájit. ■

Ing. František Koniček
pověřený výkonem funkce
generálního ředitele

Z OBSAHU

4 Představení členů vedení podniku

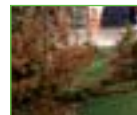
6 Organizační mapa LČR, s. p.

8 Profil KI Choceň

14 LČR na veletrhu Silva Regina

18 Likvidace kalamity začala

20 Co je nového v certifikaci lesů systémem PEFC

22 Časopis součástí benchmarku

27 Dlask narazil do skleníku

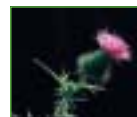
28 Rak říční zpět v horských potocích

30 Reintrodukce raka říčního

34 „Lovy jinak“ – pytláctví

36 Škola praktické fotografie: Rostliny ve fotografii

38 Vyhodnocení fotosoutěže: ZIMA

42 Panorama

LESU ZDAR

Časopis lesníků a přátel lesa

Adresa redakce: LČR, s. p., Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové, tel.: + 420 495 860 265 (276), fax.: + 420 495 262 391, e-mail: karas@lesycr.cz, panenka@lesycr.cz, grepl@lesycr.cz, hes@lesycr.cz

Vydává: Lesy České republiky, s. p., Přemyslova 1106, Hradec Králové 8, IČ: 42196451, Evidenční číslo Ministerstva kultury: 11416, ISSN 1214-4835

Redakční rada: Předseda: Ing. Václav Lidický; Členové: Ing. Vlastimil Hudeček, Ing. Jaromír Latner, CSc., Ing. Pavel Starý, RNDr. Jiří Stonawski, Ing. Lubomír Šálek; Odpovědný redaktor: Ing. Jaroslav Karas; Redakce: Ing. Pavel Hes, Jaroslav Panenka, Petr Grepl; Sazba a litografie Typograf, s. r. o.

(Podepsané články nemusí nutně vyjadřovat stanovisko vydavatele)

Tiskne: Tiskárna Nové Město, s. r. o.; Přetisk povolen pouze se souhlasem redakce. (Uzávěrka příštího čísla 19. 4. 2006.)

Rg1-1994

Přehled nového managementu

Ing. František Koniček (52)

pověřen výkonem funkce generálního ředitele 23. 1. 2006

– prosazování nové obchodní politiky a strategie podniku, navržení nového střednědobého a dlouhodobého modelu řízení

1972–1977: VŠE Praha, obor ekonomika a řízení zahraničního obchodu

1975–1977: absolvent kurzu na právnické fakultě, obor mezinárodní právo soukromé a veřejné

1977–1983: Intersigma Praha, referent až ředitel obchodní skupiny

1983–1987: Scansigma AB, Švédsko ředitel afilace

1987–1990: Sigma GmbH, NSR ředitel afilace

1990–1995: Intersigma Praha, generální ředitel a předseda představenstva

1992: auditor MF ČR

1995–1996: Sigma Lutín, předseda představenstva

1996–2003: I.B.C Praha, jednatel a ředitel společnosti

2003–2005: náměstek ministra práce a sociálních věcí pro ekonomickou oblast

2005–2006: poslanec PSP ČR, místopředseda pro sociální politiku a zdravotnictví

2006: náměstek generálního ředitele LČR

Ing. Vladimír Krchov (47)

výrobně technický ředitel, 21. 3. 2006

– tvorba výrobní strategie ve vazbě na nový provozní model řízení

1973–1977: Gymnázium J. K. Tyla Hradec Králové

1977–1982: VŠZ Brno, lesnická fakulta (Ing.) Brno

1990–1992: VŠZ Brno, lesnická fakulta Brno, postgraduální studium Myslivost v ČSFR a zahraničí

1995–2001: MZLU Brno, lesnická a dřevařská fakulta Brno, doktorské studium v oboru Aplikovaná a krajinná ekologie (Ph.D.)

2004–2006: Lesy České republiky, s. p. Hradec Králové, lesní správce, Lesní správa Rychnov nad Kněžnou; Komplexní zodpovědnost za hospodaření organizační jednotky LČR.

1995–2004: Lesy České republiky, s. p. Hradec Králové, vedoucí odboru lesního hospodářství a ochrany přírody ředitelství LČR; Zodpovědnost za úroveň lesnického hospodářství LČR. Zpracování koncepcí LČR a jejich realizace v oblastech hospodářské úpravy lesa, genových zdrojů, pěstování a obnovy lesa, ochrany lesa, ochrany přírody, myslivosti, rybářství, imisních náhrad, formulace trvale udržitelného lesního hospodářství u LČR. Zavedení interních zkoušek pro odborné lesní hospodáře. Zavedení systému certifikace PEFC.

1992–1995: Lesy České republiky, s. p. Hradec Králové, specialista pro myslivost ředitelství LČR. Zpracování ekosystémového pojetí myslivosti, resp. vztahu lesa a zvěře pro LČR. Realizace pronájmu honiteb a koncepce myslivosti u LČR (cca 1000 honiteb). Aktivita v oblasti snižování škod působených zvěří.

1986–1992: Východočeské státní lesy Hradec Králové, specialista pro hospodářskou úpravu lesů a myslivost ředitelství VěSL. Koncepční řízení HÚL a myslivosti u 16-ti lesních závodů VěSL, spolupráce s ÚHÚL a státní správou lesního hospodářství a myslivosti.

1982–1986: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů H. Králové, taxátor. LHP pro LHC Harrachov, Polička, Ronov n. Dobruškou, Lanškroun. Projektování svážnic LHC Opočno, Ronov n. D. a Polička. Biotechnické projekty v Orlických horách a Krkonoších.

RNDr. Vladimír Veselý (45)

ekonomický ředitel, 27. 2. 2006,

– zodpovědný za finanční management, účetnictví, controlling, informační systém, oblast správy majetku a investic

1979–1984: Matematicko – fyzikální fakulta University Karlovy v Praze; obor: Teoretická kybernetika a matematická informatika; zaměření: Samočinné počítače a programování

1985–1986: Matematicko – fyzikální fakulta University Karlovy v Praze, rigorózní zkoušky, doktorát

1984–1987: Orgatex, ekonomicko organizační ústav vývojový pracovník; metodika programování, IT v systémech řízení, matematicko statistické metody.

1987–1992: Východočeské státní lesy, programátor, IT specialista, budování informačního systému na bázi Pc programování metodika programování a systémové správy, podpora uživatelů, organizace a provádění školení.

1992–1995: Lesy České republiky, s. p., vedoucí odboru IT; Vybudování informačního systému v nově vytvořeném podniku (1992) se 150 organizačními jednotkami. Příprava a řízení projektů, zavádění do provozu. Organizace školení, uživatelská podpora.

1995–2003: Lesy České republiky, s. p., ekonomický ředitel. 2. zástupce generálního ředitele, člen vedení podniku; Zodpovědný za finanční management, účetnictví, obchodní vztahy, controlling a informační systém.

2003–2006: Hradecká lesní a dřevařská, a. s., asistent a poradce ředitele společnosti. Strategie. Projekt obchodování dříví na komoditní burze.

George J. Jankovic (55)

ředitel pro strategii, lidské zdroje a zadávání veřejných zakázek

– 27. 2. 2006, nastavení procesu zadávání veřejných zakázek podle příslušného zákona, tvorba strategie podniku

1977: ukončil studium na University of Western Ontario, obor ekonomie a obchod

1977–1979: ProcerGamble (Kanada), prodejce

1979–1983: ProcerGamble (Kanada), ředitel pobočky

1983–1988: ProcerGamble (Kanada), oblastní ředitel

1988–1990: ProcerGamble (Kanada), ředitel prodeje do velkoobchodů

1990–1993: ProcerGamble (ČR, SR), ředitel prodeje

1993–1997: Pepsi-Cola International (ČR a SR), viceprezident odpovědný za rozvoj firmy

1997–1999: Seagram Co. (Korea), prezident a výkonný ředitel

1999–2000: Alberto-Culver Co. (USA), viceprezident pro rozvojové trhy

2000–2004: Telecom Service Group, výkonný viceprezident a člen poradního výboru ředitele Českého Telecomu

2004–2006: nezávislý konzultant v oblasti rekonstrukci historických objektů a telekomunikací

Ing. Václav Třeštík (42)

ředitel pro obchod a marketing

27. 2. 2006, vytvoření nové obchodní strategie, stabilizace obchodního úseku

1978–1982: Gymnázium v Kroměříži

1982–1986: Provozně ekonomická fakulta Vysoké školy zemědělské Brno, obor ekonomika

1987–1989: vedoucí odboru ekonomických analýz a rozborů družstva Kvasice

1990–1991: hlavní ekonom družstva Kvasice

1991–1992: vedoucí oddělení vnitropodnikových financí DAK Slušovice

1992–1993: společník a jednatel firmy Base, s.r.o., finanční leasing technologií

1993–1994: vedoucí finančního odboru Foresta, a.s. – přípravný výbor Foresbank, a.s.

1994–1996: výkonný ředitel a předseda představenstva Foresta Group, a.s., příprava strategie privatizačních fondů Forestinvest a následná realizace projektu

1996–1997: náměstek generálního ředitele a člen představenstva Foresbank, a.s., řízení obchodního odboru, odboru cenových papírů

1996–1998: předseda dozorčí rady Lesní společnosti Jihomoravské lesy, a.s., v německém modelu řízení akciové společnosti, strategické rozhodování v největší lesní akc. spol. v ČR v tomto období

1990–1991: předs. doz. rady Lesní spol. Telč, a.s.

1999–2003: předs. doz. rady Finita, a.s.,

2000–2006: jednatel Medical Point, s.r.o.

2000–2006: gen. ředitel a předseda předst. Merkur Key, a.s.

2002–2006: předs. doz. rady Krušnohorské lesy, a.s.

2005–2006: předs. doz. rady Jáchymov invest, a.s.

2004–2006: místopředseda představenstva ČSAD Bus Chrudim, a.s.

2005–2006: jednatel Středočeské realitní, s.r.o.

Ing. Vladimír Blahuta (42)

ředitel pro řízení zahraničních projektů

– 1. 3. 2006, cíle – řízení zahraničních projektů

1978–1982: gymnázium, zakončené maturitní zkouškou

1982–1986: VŠ BRNO-LDF – obor lesní inženýrství, titul Ing.

1986: Severomoravské státní lesy Krnov (dále jen SmSL), Lesní závod (dále jen LZ) Frenštát p. R., polesí Hukvaldy, lesní

1986–1987: základní vojenská služba

1987–1989: SmSL, LZ Frenštát p.R., polesí Kozlovice, technik polesí

1989–1992: SmSL, LZ Frýdek-Místek, ústředí, samostatný odborný technický pracovník – technolog LZ

Řídící funkce:

1992: SmSL, LZ Frýdek-Místek, ústředí vedoucí provozního oddělení

1992–1993: SmSL, LZ Frýdek-Místek, ústředí zástupce ředitele LZ, hlavní inženýr, náměstek

1993–1995: Lesy Frýdek-Místek, a.s., zástupce ředitele – divize Frýdek-Místek

1995: Lesy Frýdek-Místek, a.s., ředitel – divize Šenov

1995–2000: Lesy Frýdek-Místek, a.s., ředitel – divize Frýdek-Místek

2001–2002: Lesy Frýdek-Místek, a.s., ředitel obchodní a výrobní Lesy Frýdek-Místek, a.s.

2002–2003: CE WOOD, a.s., vedoucí střediska lesní výroby Frýdek-Místek

2003: CE WOOD, a.s., zástupce ředitele divize PDVM

2003–2005: Lesy České republiky, s.p., výrobně technický ředitel

2004–2005: Lesy České republiky, s.p., pověřen výkonem funkce generálního ředitele

2005–2006: generální ředitel LČR

JUDr. Pavel Krpata (32)

vedoucí odboru právního

– 1. 3. 2006, restrukturalizace právního odboru, minimalizace outsourcingu

1988–1992: gymnázium Přelouč

1992–1998: Právnická fakulta Univerzity Karlovy

2002: Rigorózní řízení na právnické fakultě – zkouška z předmětu Obchodní právo a obhajoba rigorózní práce na téma „Zajišťovací směnka a její využití v praxi“

2002: absolvování studia „Likvidátor, správce konkurzní podstaty“ organizovaného Vzdělávacím institutem F. Dysona

2003: zkouška odborné způsobilosti k výkonu funkce správce konkurzní podstaty před Krajským soudem v Hradci Králové

1998–2000: civilní služba na místě právníka ekonomického odboru Obvodního úřadu v Praze 8

2000–2003: odborný právník Československé obchodní banky, a.s.

2001–2004: externí vyučující Ústavu státu a práva Ekonomicko-správní fakulty Univerzity Pardubice (obchodní a pracovní právo)

2003–2005: ředitel společnosti IPB Group Holding, a.s. v likvidaci, dceřinné společnosti Československé obchodní banky, a.s.

2003: zápis do seznamů správců konkurzní podstaty vedených Krajským soudem v Hradci Králové a Krajským soudem v Praze, výkon funkce správce konkurzní podstaty

2005: vedoucí právního odboru LČR

Ing. Jiří Kopic (51)

vedoucí odboru finančního řízení a analýz

– 27. 2. 2006, rozvoj a zefektivnění systému řízení zejména aplikací controllingového přístupu, uplatnění zkušeností v oblasti smluvních vztahů

1970–1974: SLTŠ v Písku

1975–1979: LF VŠZ v Brně

1980–1983: Západočeský a Severomoravský podnik, lesy JZD

1984: Východočeské státní lesy

1984–1990: Východočeské státní lesy

1991–1992: vedoucí administrativně-správního útvaru, propagace, inspekce, státní správa LH na Mze ČR

1992–1993: lesní správce na LS Svitavy

1993–2004: vedoucí odboru správního a inspekčního Lesů ČR, vedoucí odboru obchodu, vedoucí odboru rozpočtu ředitelství

2004–2006: zaměstnanec HLDS

Ing. Robert Kvapil (29)

vedoucí odboru marketingu a PR

– 27. 2. 2006, vytvoření nové vnitřní i vnější komunikační strategie a systémové nastavení odboru marketingu a PR

1995–2001: ČVUT FEL Praha, obor ekonomika a řízení elektrotechniky a energetiky.

2000: kurz komunikačních dovedností pro managery

1999–2002: ARBOmedia Praha, marketingový analytik

2002–2006: skupina ČEZ, různé posty od specialisty marketingu po ředitele odboru marketingu skupiny ČEZ

1995–2001: ČVUT FEL Praha, obor ekonomika a řízení elektrotechniky a energetiky

2000: kurz komunikačních dovedností pro managery

1999–2002: ARBOmedia Praha, marketingový analytik

2002–2006: skupina ČEZ, různé posty od specialisty marketingu po ředitele odboru marketingu skupiny ČEZ. ■

Mgr. Alexandra Křížková
podnikové ředitelství LČR

Organizační mapa Lesů České republiky, s. p. – 2006

Organizační členění je integrální součástí geografického informačního systému (GIS) grafický datový sklad (GrDS). GrDS je integrující složkou informačního systému Lesů České republiky, s.p. Jedná se o plně centralizované řešení s možností provozu on-line i off-line. Systém má minimální personální nároky díky podpoře centra od zhotovitele formou outsourcingu. Byl vybudován dle mezinárodních a resortních standardů v otevřené databázové podobě. Systém poskytuje mapové a geoanalytické služby.

Grafické obrazy organizačního členění jsou součástí geodatabáze systému a jsou uloženy v samostatném schématu.

Je vedena historie od roku 1995. První verze organizační mapy vznikla nad atlasem České republiky 1:20000. Verze roku 1996 již vznikla nad vojenskou topografickou mapou 1:50000 jako součást projek-

metrickým základem je tedy výše zmíněná SMO 1:5000. Při obnově lesního hospodářského plánu jsou hranice organizačních jednotek, na nichž probíhá obnova LHP, aktualizovány, poté včleněny do souvislého zobrazení a uloženy do geodatabáze s přidělením indikace platnosti. Při organizačních změnách probíhá digitalizace změn a začlenění do souvislého zobrazení. V případě, že hranice organizační jednotky jde po hranici jednotky prostorového rozdělení lesa (hranice oddělení či dílce), je tato přebírána. Díky této přesnosti je možno využívat grafické obrazy organizačních jednotek nejen kartograficky, ale i funkčně v rámci GrDS. Území České republiky bylo pro účely organizační mapy beze zbytku rozděleno mezi organizační jednotky s výjimkou národních parků. Důvodem je přehlednost a vypovídací schopnost na malém výstupním formátu. Lesní majetky se prolínají a je někdy velice obtížné vylišit souvislé území, kde Lesy České republiky, s. p. nepůsobí.

Publikovaná kartografická podoba vychází z podrobných hranic a je produkována nástroji GrDS. Tatáž data jsou digitálně prezentována v úvodní obrazovce Tenkého klienta GrDS (mapového portálu LČR, s.p.).

Velmi široké využití nachází přehledná data organizační struktury při prezentaci údajů za Českou republiku formou kartodiagramů. Tato forma prezentace makroukazatelů je velice názorná a má vysokou vypovídací schopnost. V neposlední řadě se data organizační struktury stala součástí Integrovaného záchranného systému České republiky pro potřeby ochrany majetku, zdraví i životů osob při událostech vyžadujících zásah složek Hasičského záchranného sboru ČR. ■

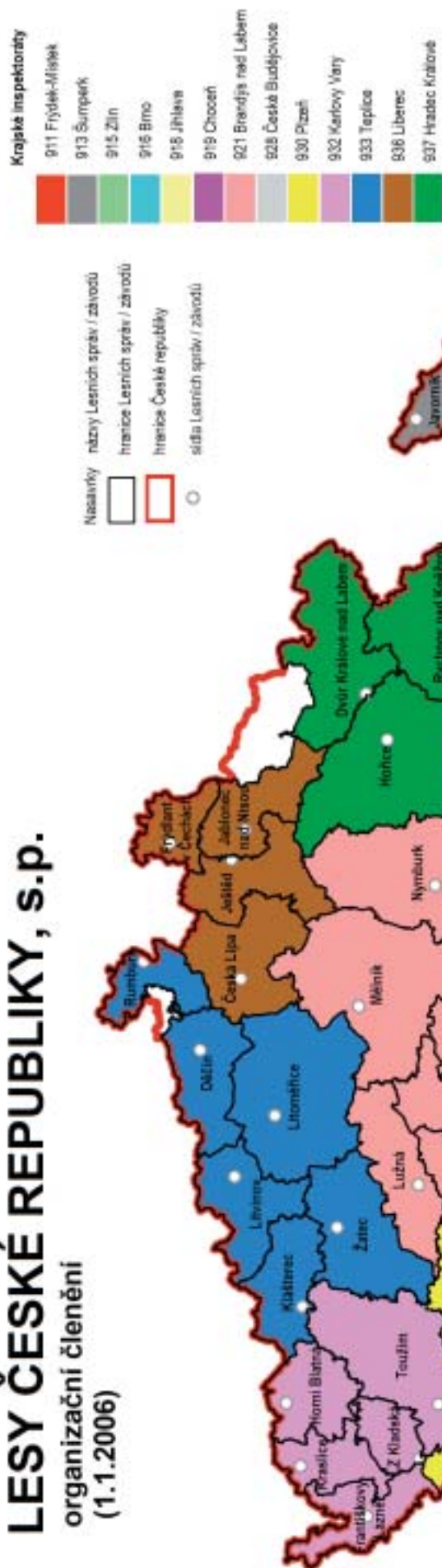
tu vlastnických vztahů v lesích České republiky. Základ dnešní podoby organizační mapy byl položen jednorázovou celoplošnou digitalizací v roce 2001. Jako geometrický základ byly zvoleny lesnické mapy, které se dle lesního zákona, konkrétně vyhlášky č. 84 o lesním hospodářském plánování, vyhotovují nad veřejným dílem Státní mapou 1:5000 – odvozenou (SMO).

Hranice organizačních jednotek mají dnes svůj základ v datech lesních hospodářských plánů a geo-

LESY ČESKÉ REPUBLIKY, s.p.

organizační členění
(1.1.2006)

0 10 20 30 40 50 60 70 80 km

Vážnost situace v porostech po letošní zimě nás nevykolejila

říká ředitel Krajského inspektorátu Lesů ČR v Choceň je Ing. Jaroslav Matička (57 let). Při návštěvě krajského inspektorátu jsme jej požádali o krátký rozhovor.

Naše první otázka byla zaměřena na jeho působení ve funkci ředitele krajského inspektorátu a k praxi, která ji předcházela.

„Vystudoval jsem Lesnickou fakultu VŠZ v Brně. Mám mnohaletou předchozí praxi na bývalém závodě Vysoké Chvojno, Opočno, v Semenářském závodě v Týništi n. O. Již před tím jsem však pracoval na zdejší bývalém lesním závodě a také na LZ Rychnov nad Kněžnou. Následně pak na ředitelství Východočeských lesů v Hradci Králové.

Funkci ředitele krajského inspektorátu zastávám od doby, kdy byl zřízen, tj. od roku 1992. Patřím k těm, kteří jsou na inspektorátech od počátku, kteří je pomáhali „postavit“ a „rozjížděti“ je. Zde bych jen poznamenal, že sídlo zdejší správy je ve staré budově, na kterou je dosud uplatňován restituční nárok původním vlastníkem, rodinou Kinských. Budova proto neodpovídá běžnému standardu krajských inspektorátů a museli jsme si na ni zvykat. Časem se to podařilo. Vše potřebné jsme zvládli, budova je teď opravena a interiéry jsme podle možností přizpůsobili našim potřebám.

Musím rovněž připomenout, že Krajský inspektorát Choceň patří svojí rozlohou k menším inspektorátům. I přesto se zde ročně vytěží přes 360 000 m³ dřeva, les se obnoví na více než 450 ha a výchovné zásahy jsou prováděny na cca 2 000 ha.“ Z následného rozhoru bylo patrné, že ředitel je, coby zkušený praktik ve své funkci jako doma. Situaci inspektorátu i jeho správ zná dokonale. Klid a pohodu, které jsou pro něho charakteristické, umí přenést i na své podřízené. V období naší návštěvy se to projevilo obzvlášť markantně. Doslova a do písmene totiž platilo, že lesy na celém území inspektorátu byly zcela zapadané sněhem. V pracovních ředitele se proto i v průběhu rozhovoru soustřeďovaly informace o situaci na jednotlivých správách a podmínkách nezbytných pro vstup do porostů a likvidaci polomů. Naši další otázku jsme zaměřili k tomuto tématu.

Na otázku, jak tuto sněhovou nadílku inspektorát řeší, ředitel odpověděl:

„Zaměstnancům inspektorátu a správ to přineslo mnohé horké chvilky. Úkoly je však třeba plnit. Proto soustřeďujeme informace o tom, kde jsou již porosty přístupné a nakolik jsou podmínky vhodné pro vstup do porostů. Soustřeďuje-

Ing. Jaroslav Matička, ředitel Krajského inspektorátu Choceň

me operativně informace z lesních správ o problémech, o zpřístupnění dalších porostů, o opatřeních nutných pro zajištění těžby a odvozu vytěžené hmoty, tak aby mohly být nasmlouvané dodávky splněny.

Zde mi přijde vhod i znalost stavu a možností lesní dopravní sítě. Za příznivých podmínek je rozhodování „odkud“ a „kudy“ běžnou rutinou.

V podmínkách mimořádné sněhové nadílky však předurčí úspěšnost výsledku. Mohu tedy říci, že nás vážnost situace nevykolejila. S jednotlivými správami se domlouváme o tom, jaká je situace a kde je již možné se do porostů dostat. Podmínky jsou obtížné, ale takové úkoly umíme řešit. Vycházíme přitom také z předchozích zkušeností, kterých máme dostatek. Vše je tak pod kontrolou a kde to podmínky dovolují, se těží a vytěžená hmota se navzdory svízelným podmínkám vyváží.“

Následovala otázka, jaké jsou osobní priority a záliby Ing. Matičky.

„Přes dlouholetou práci zde na KI stále inklinuji k technice, k technickým prostředkům potřebným v lesnické praxi. Zejména však ke všemu, co je spojeno s výstavbou a údržbou sítě lesních silnic a cest. Vztah k technice jsem měl od dětství a při své praxi jsem měl dostatek možností jej dále prohlubovat. Zájem o stavbu lesních silnic a cest jsem získal při své předchozí praxi na ředitelství Východočeských lesů v Hradci Králové. Tuto svoji zálibu nezdůrazňuji, beru ji jako součást své práce. Získané poznatky mi pomáhají při řešení některých úkolů.

Rozhodně však svůj zájem neomezují jen na technické a stavařské úkoly. Činnost inspektorátu a správ je široká a velice zajímavá. Snad každý z mnoha úkolů, které naplňujeme, mne něčím zaujme. Pro příklad zmíním pěstební úkoly a napomáhání přirozené obnově. Zde se snažíme nastolit potřebný trend přírodě blízkého způsobu hospodaření v lesích. Takový přístup sice vyžaduje větší náklady a je

**Krajský inspektorát
Choceň**

Revír 08

pracnější, znamená však podporu přirozené obnovy porostů s vyšší biodiverzitou.

S tím souvisí i otázky ochrany proti škodám způsobeným zvěří a řada dalších.

Naší snahou je nastolit rovnováhu mezi zvěří a jejím životním prostorem, především lesem. Proto působíme na všechny uživatele honiteb, aby udržovali normované stavy, resp. stavy, při nichž by mohly zůstat obnovované porosty bez nákladných ochranných opatření.“

V rozhovoru se řeč stočila také na podnikový Program 2000.

„Program průběžně realizujeme. Na jednotlivých lesních správách byly vybudovány naučné stezky, postavena řada altánů a zřízena odpočinková místa. Obnovujeme i lesní studánky. Také obnovujeme a stavíme lesní nádrže. Na LS Choceň a LS Svitavy jich bylo vybudováno celkem 5. Největší z nich má rozlohu 5 ha.

Rád bych zde zmínil i zakládání nového arboreta na LS Choceň, které bude mít po dokončení nadregionální význam. Jsem přesvědčen, že pro zachování zdravého lesa pro budoucí generace je třeba podnítit zájem široké veřejnosti. Znalost a pochopení úkolů lesníků je základem vztahu veřejnosti k lesu. Nezbytným předpokladem je zde stálá komunikace mezi lesníky a veřejností. Naším vkladem do budoucnosti je naplňování těchto úkolů, především však trvalá úzká spolupráce se školami a mladými ochránci přírody.“

Bylo vidět, že Ing. Matička přistupuje ke své práci jako k poslání, u vědomí jeho priorit, které však nelze vytrhovat z celkové činnosti inspektorátu. Lze říci, že právě tento racionální nadhled ho činí osobně velmi sympatickým. Takový přístup je při řízení inspektorátu nezbytný. Potřebný byl zejména v nedávné době, kdy v Lesích ČR proběhla optimalizace některých inspektorátů a správ.

A právě na tyto změny jsme se jej zeptali v závěru rozhovoru.

„K mnoha běžným provozním úkolům nám přibyla nutnost vyrovnat se s organizačními změnami inspektorátu. V rámci optimalizace organizační struktury LČR došlo na západní a jižní hranici Pardubického kraje k přizpůsobení hranice K1 Choceň hranici kraje. K LS Choceň byly připojeny 3 revíry z bývalého LHC Polička, které byly původně součástí LS Nové Město na Moravě. Lesní správa Ronov nad Doubravou a původní LS Nasavrky byly zrušeny. V Nasavrkách však byla zřízena nová, rozšířená lesní správa.

Organizační změny jsme zvládli. Dnes má Krajský inspektorát čtyři lesní správy Choceň, Nasavrky, Lanškroun a Svitavy a my již pouze dotváříme personální obsazení tam, kde to nové úkoly vyžadují.“

Jan Brandejs
podnikové ředitelství LČR

Studánka Soví buk

Hájovna Nerozhovice

Mladej – vyhlídka

Harvestor v akci

Na skládce dříví

KI Choceň v datech

Inspektorát, který působí na území Pardubického kraje, jsme navštívili krátce po kulminaci letošních sněhových kalamit. Sídlo inspektorátu se nachází nedaleko centra města, v blízkosti řeky Orlice, v dnes již historické budově. Budova sama patřila kdysi rodině Kinských a dosud je tak vedena jako součást jejich restitučních nároků vůči státu. I přesto ji Lesy ČR udržují v dobrém, plně funkčním stavu.

Ředitelem krajského inspektorátu v Chocni je Ing. Jaroslav Matička. Na inspektorátu má ještě dalších 6 spolupracovníků.

Charakteristika Pardubického kraje

Kraj svojí lesnatostí nedosahuje celostátního průměru (33,4 %), ale pouze 26 %. Lesy zde zaujímají 130 080 ha z celkové výměry (491 900 ha).

Geologie území je velmi pestrá. Česká křídová tabule tu přechází do východního krystalinika s výrazným zastoupením metamorfovaných hornin (ruly, svory, migmatity). Výrazně se zde promítla tvořivá činnost řek Labe a Orlice (Chrudimka) s naplaveninami štěrku a písků. Geologicky lze kraj rozdělit na několik oblastí. Na severozápadě je to Polabí (od Chlumce nad Cidlinou až po Choceň), na jihozápadě pak Železné hory (od Ronova nad Doubravou až po Hlinsko), dále Svitavská pahorkatina (od Moravské Třebové po Ústí nad Orlicí) na jihovýchodě a Orlické hory (Jablonné nad Orlicí) na severovýchodě.

Území kraje je rozděleno na dvě části téměř bezlesým pásem mezi Litomyšlí, Holicemi, Pardubicemi a Heřmanovým Městcem. Obě takto oddělené části dosahují nadprůměrné lesnatosti. Nejnižším místem kraje je Labe u Řečan (210 m), nejvyšším bodem je Suchý vrch (995 m) na severovýchodě nedaleko Jablonného nad Orlicí. Lesní hospodaření je významně ovlivňováno existencí vekoplošných a maloplošných CHKO (zejména Železné hory a Žďárské vrchy). Na území kraje je také řada přírodních rezervací (např. PR Lichnice-Kaňkovy hory a Bohdanečské rybníky.)

Lesní hospodářství

52 % lesů v kraji je státních a obhospodařují je Lesy ČR. V majetku obcí (včetně lesních družstev) je asi 13 % lesů. Zbytek je v rukou soukromých vlastníků. Průměrná velikost lesního majetku (bez státních lesů) je 2,36 ha, u soukromých vlastníků nedosahuje tento průměr ani 1,7 ha. V působnosti KI Choceň provádí LS výkon funkce odborného lesního hospodáře pro drobné vlastníky na 22 000 ha. V rámci KI Choceň hospodaří v Pardubickém kraji na 60 952 ha 4 lesní správy (Choceň, Nasavrky, Svitavy a Lanškroun) celkem s 50 revíry. Z 88 % jsou tyto lesy hospodářské, zbytek tvoří lesy zvláštního určení (především genové základny, zajišťu-

jící obnovu a základnu cenných regionálních populací lesních dřevin, zejména smrku, buku, jedle, borovice a kleny). V rámci optimalizace došlo na západní a jižní hranici k přizpůsobení hranice KI hranici kraje. K LS Choceň byly připojeny 3 revíry z bývalého LHC Polička. LS Ronov nad Doubravou a původní LS Nasavrky byly zrušeny a namísto nich byla zřízena nová LS v Nasavrkách. Na severovýchodě v oblasti Králík a Lanškroun neproběhlo přizpůsobení organizační struktury Lesů ČR hranicím Pardubického kraje a v této oblasti obhospodařují ještě dalších více než 7 tisíc ha lesa LS Hanušovice a LS Ruda nad Moravou, které organizačně patří pod KI Šumperk.

KI Choceň patří svojí rozlohou k menším inspektorátům. I přesto se zde ročně vytěží přes 360 000 m³ dřeva a les se obnovuje na více než 450 ha. Výchovné zásahy jsou prováděny na cca 2 000 ha. Lesní hospodářství KI zahrnuje 7 lesních vegetačních stupňů a 7 přírodních lesních oblastí.

Lesní správy

Krajský inspektorát Choceň zahrnuje čtyři lesní správy – Nasavrky, Choceň, Lanškroun a Svitavy.

Výměra v ha	Výměra lesní půdy	Katastrální výměra	Výměra pozemků OLH
LS Nasavrky	16 016 ha	146 947 ha	3 548 ha
LS Choceň	14 560 ha	164 606 ha	6 611 ha
LS Lanškroun	11 642 ha	82 893 ha	8 524 ha
LS Svitavy	18 734 ha	87 710 ha	3 280 ha

LS Nasavrky

Převládá SM 52 %, BO 18 %, listnáče 24 %.

Zastoupení cílových HS (č.: %) – 451 : 18,5 %, 471 : 10,1 %, 571 : 14,8 %, 273 : 7,5 %. Zastoupené lesní oblasti – 10-Středočeská pahorkatina 38,5 %, 16-Českomoravská vrchovina 24,5 %, 17-Polabí 14,6 %, 31-Českomoravské mezihoří 22,4 %.

LS Choceň

Převládá SM 56 %, BO 20 %, listnáče 20 %.

Zastoupení cílových HS (č.: %) – 531 : 13,2 %, 571 : 12,7 %, 273 : 12,2 %. Zastoupené lesní oblasti – 16-Českomoravská vrchovina 36,2 %, 17-Polabí 36,0 %, 31-Českomoravské mezihoří 27,8 %.

LS Lanškroun

Převládá SM 72 %, BK 8 %, listnáče 18 %.

Zastoupení cílových HS (č.: %) – 451 : 21,1 %, 531 : 20,9 %, 431 : 12,1 %. Zastoupené lesní oblasti – 31-Českomoravské mezihoří 53,1 %, 26-Předhoří Orlických hor 16,9 %, 25-Orlické hory 30,0 %.

LS Svitavy

Převládá SM 63 %, BO 13 %, listnáče 16 %. Zastoupení cílových HS (č.: %) – 431 : 31,1 %, 451 : 26,9 %, 571 : 6,0 %. Zastoupené lesní oblasti – 31-Českomoravské mezihoří 92,8 %, 30-Drahanská vrchovina 7,2 %.

Dodavatelské firmy

Významnými partnery jsou pro krajský inspektorát i jednotlivé lesní správy firmy, které se zabývají dodávkami lesnických prací. V rámci inspektorátu mezi ně patří především Forest Svitavy, a.s., Lesní společnost Hradec Králové, a.s., Less Foresta, a.s., Agroforest Bruntál, a.s., Lesy Hluboká, a.s. a řada dalších firem a fyzických osob.

Nejvýznamnějším nadregionálním zpracovatelem dřeva je v kraji pila Stora-Enso ve Žďirci nad Doubravou. Za význam-

K Barvínku

né regionální zpracovatele dřeva jmenujme alespoň pilu Pražan v Poličce. V kraji však chybí střední a menší dřevozpracující firmy. Zpracovatelé listnatého dřeva zde v současnosti téměř neexistují. Změny, které dnes probíhají v obchodní politice Lesů ČR, zde proto směřují k podpoře zpracování dřeva v regionu, a tím i zvyšování zaměstnanosti.

V této souvislosti je třeba zmínit, že podíl nahodilých těžeb v rámci inspektorátu v posledním desetiletí klesal (71 % v roce 1993, 8 % v roce 2001). Výjimkou byl rok 2004, kdy nahodilé těžby dosáhly téměř 50 %. Příčinou byla větrná kalamita na Lanškrounsku, Moravskotřebovsku a Svitavsku na přelomu roku 2003/2004.

Těžba v r. 2005

	Plán (v m ³)	Skutečnost (v m ³)	Rozdíl (v m ³)
LS Nasavrky	89 000	89 880	+880
LS Choceň	81 500	81 491	-9
LS Lanškroun	70 000	69 925	-75
LS Svitavy	125 000	123 999	-1001
Celkem KI	365 500	365 295	-205

Aktuální úkoly

Přes tyto kalamity a opakované suché roky se inspektorát může pochlubit přijatelným stavem ochrany proti hmyzím škůdcům, především kůrovcům. Je to však zapláceno zvýšenými náklady a značným úsilím vlastních zaměstnanců i pracovníků dodavatelských firem.

Nelze také pominout řešení výzkumného úkolu – Žloutnutí a odumírání smrkových porostů na Suchém a Anenském vrchu. Tento potřebný, aktuální úkol byl řešen v rámci grantu v letech 2003 a 2004. Následná opatření, která vyplynula z jeho závěrů, pomáhají řešit příčiny problému, spojené s výživou ohrožených porostů.

Obnovní prvky

Stálá pozornost je v rámci krajského inspektorátu věnována také narůstajícímu podílu přirozené obnovy a zvyšování podílu melioračních a zpevňujících dřevin v obnovovaných porostech.

Myslivost

V obvodu působnosti krajského inspektorátu je 47 vlastních honiteb, z toho 3 obory. 39 honiteb je pronajatých. Lesní správy užívají ve své režii 6 honiteb a 2 obory. V oboře Janovice je chována jelení a mufloní zvěř. Obora Žleby slouží k chovu a šlechtění bílé jelení zvěře, která sem byla přemístěna ze Žehušic. (Žehušická obora byla vrácena původním majitelům v rámci restitucí.)

Bílí jeleni

V kraji nejsou závažné problémy se škodami působené jelení zvěř. Přetrvávají pouze škody, které působí jelen sika na Moravskotřebovsku. Největší škody tak působí zvěř srnčí. Na ochranu proti nim inspektorát ročně vydává více než 9 mil. Kč. Škody se však postupně mírně snižují. Trvalým úkolem pro inspektorát i správy zůstává udržení spárkaté zvěře ve stavech pro les únosných.

Program 2000

Závěrem rozhovoru ředitel KI připomněl nezbytný aktuální úkol, kterým je uplatňování veřejného zájmu v lesích. Krajský inspektorát při jeho naplňování vychází především z Programu 2000. Na každé lesní správě jsou budovány naučné stezky, altány a odpočinková místa. V rámci tohoto úkolu jsou obnovovány i lesní studánky a vodní nádrže. Zejména jejich výstavba je charakteristická pro LS Svitavy a Choceň. V předchozích letech zde bylo vybudováno celkem 5 vodních nádrží, poslední o rozloze 5 ha se nyní dokončuje.

Demonstrační objekt

V souvislosti s péčí o lesy zvláštního určení a zachování prvků přirozených lesů byl na LS Svitavy zřízen demonstrační objekt Boršov. Je zaměřen na hospodářskou úpravu lesů v podmínkách souběhu významných produkčních a mimoprodukčních funkcí lesů. Pro zajímavost lze zmínit, že v demonstrační místnosti budovy zdejšího revíru jsou uloženy všechny zdejší historické mapy (hospodářské, porostní, přehledové ad.) počínaje rokem 1842.

Arboretum

Významným projektem, který je v současné době realizován na LS Choceň, je zakládání arboreta. Arboretum vzniká v blízkosti Hradce Králové. Po dokončení jeho význam výrazně přesáhne regionální hranice. Veřejnost v něm najde zdroj informací o dřevinách, o lese a hospodaření v lesích. Vzhledem k tomu, že bude snadno dostupné občanům krajského města, očekává se zde výrazný zájem odborné i široké veřejnosti a vysoká návštěvnost. ■

Jan Brandejs
podnikové ředitelství LČR

Sídlo, adresa, kontaktní údaje:

Lesy České republiky, s.p.
KI Choceň

Pernerova 75
565 01 Choceň
e-mail: oi19@lesycr.cz
tel./fax: 465 473 048

Problémy řešíme za pochodu

Lesní správu Svitavy jsme navštívili v době, kdy byly lesy dokonale zahaleny sněhovým příkrovem. Na rozdíl od mrazivého počasí venku bylo na správě příjemně teplo. Sníh zde byl přítomen pouze v informacích z jednotlivých revírů, které zpřesňovaly situaci v lesních porostech.

Lesní správce Ing. Bačovský mě na uvítanou obeznámil se situací:

„Sněhu je všude tolik, že se do lesa jen obtížně dostáváme. Můžeme proto pracovat jen tam, kde to podmínky dovolují. Ale vše jde vcelku dobře a problémy se daří za pochodu řešit. Kde to jde, tam se již těží. Do dalších míst půjdeme hned, jak se podmínky zlepší. Zatím si nestěžujeme. Škoda, že je tolik sněhu, jinak bychom se mohli podívat ven, do lesa. Třeba na nedaleký Demonstrační objekt Boršov, který je velmi zajímavý a je naší chloubou.“

Na moji otázku, kde demonstrační objekt leží a jaká je jeho funkce, se správce ochotně rozhovořil: „Objekt je součástí LHC Svitavy, LS Svitavy, revíru Boršov.

Leží na východních svazích Hřebečského hřbetu, který rozděluje naši lesní správu na dvě odlišné části. Severní a západní část má charakter zvlněných plošin s převahou smrku, východní a jižní část je výrazně členitější a pestřejší druhovou skladbou. Náleží do 4. a 5. lesního vegetačního stupně.

Demonstrační objekt je cílem návštěv odborníků a místem konání odborných seminářů a dalších akcí tématicky spojených s problematikou hospodářské úpravy lesa. Využíváme ho však také pro akce, které seznamují veřejnost, především mládež, s hospodařením v lesích.

Zajímavý je název lokality, který lze zřejmě odvodit od prvního známého majitele, jímž byl podle dochované zprávy o majetkových poměrech (z roku 1248) Boreš z Rýznburku. Demonstrační objekt byl zřízen jako objekt hospodářské úpravy lesů. Důvodem byla možnost dlouhodobého posouzení vlivu hospodářské úpravy lesů a lesnického hospodaření na stav lesního ekosystému ve více než stopadesátiletém historickém vývoji.

Od roku 1842, kdy byly lesní porosty v tomto území zařízeny poprvé, je snahou zdejších lesníků péče o kvalitní, stabilní a biologicky rozmanitý smíšený les, odolný proti živelným i hmyzím kalamitám. Dokládá to stav lesa, kdy se na území objektu nacházejí kvalitní smíšené lesní porosty se smrkem, jedlí a bukem jako hlavními dřevinami s příměsí smrdřinu, kleny, olše, borovice, břízy a dalších dřevin.

Rád bych přitom zmínil také naši podokapovou školku, která nám slouží k vlastní produkci potřebné genové základny buku, zčásti také jedle a douglasky. (Vhodné semenáčky vyzvedáme z přirozené obnovy ve vybraných porostech.) Zde je na místě připomenout cílevědomou práci našeho lesníka Jana Zouhara, který se o školkou stará. Jeho

pěstební výsledky, podmíněné příkladným osobním přístupem, jsou plně srovnatelné s výsledky školkařů profesionálů.“

Následně jsem se zeptal Ing. Bačovského, od kdy vykonává funkci les-

ního správce a jaká byla jeho předchozí praxe.

„Tuto funkci zastávám již od transformace LH a vzniku LČR v roce 1992, na LS Svitavy od roku 1993. Po studiu na Lesnické fakultě VŠZ v Brně jsem začínal na LZ Polička jako technik polesí. Po základní vojenské službě jsem působil na podnikovém ředitelství VČSL v Hradci Králové. Od roku 1986 až do transformace LH jsem pracoval na LZ Broumov, nejdříve jako vedoucí polesí, posléze ve funkci zástupce ředitele. Po 20 letech jsem se vrátil zpět do regionu, ve kterém jsem lesnickou praxi začínal.“

Lesní správce LS Svitavy, Ing. Miroslav Bačovský

Po této informaci Ing. Bačovský blíže charakterizoval lesní správu a její úkoly.

„LS Svitavy má 25 zaměstnanců. Na plánovaný stav šetříme jednoho adjunkta.

Katastrální výměra LS je 18 734 ha, výměra lesní půdy činí 87 710 ha a výměra pozemků OLH 3 280 ha. Těžba v loňském roce dosáhla 124 000 m³. Průměrná zásoba dřeva činí 292 m³ na 1 ha. Přírůst 7,7 m³ na 1 ha svědčí o dobrém produkčním potenciálu porostů. Podílejí se na něm především hodnotné smrkové a bukové porosty.

Lesní správa má dvanáct revírů. Pro zajištění výkonu OHL na cizích majetcích jsou vyčleněny dva samostatné revíry. Zastoupení porostních a stanovištních typů je velmi pestré. Dokladem toho je 36 hospodářských souborů. Stávající LHP má platnost od 1. 1. 1999 do 31. 12. 2008.

V rámci správy máme 842 ha lesů ochranných (především suťových svahů s poddolaným územím) a 1389 ha lesů zvláštního určení. 67 ha z nich plní vodohospodářskou funkci (zásobárna vody pro Brno). 308 ha zahrnuje přírodní rezervace Rohová, Králova zahrada, Psí kuchyně a Dlouholoučské stráně. 1014 ha tvoří zmiňované genové základny buku. V některých porostech dochází k překryvům až tří kategorií, resp. subkategorií. V rámci správy máme také 30 budov a 252 km lesních cest.“

V závěru se rozhovor stočil k realizaci Programu 2000 v podmínkách lesní správy.

„Na správě pečujeme o úpravu lesních studánek. Zřídili jsme řadu drobných staveb a objektů – stolů a laviček (7), altánů (4), přístřešků s posezením (17). Vybudovali jsme i jedno dětské hřiště. Vytváříme také informační systém pro veřejnost, spolupracujeme se záchrannou stanicí Zelené Vendolí. K nejvýznamnějším akcím v rámci programu řadíme retenční nádrž Nová Ves, víceúčelové zařízení Boršov 205, vyhlídkovou kazatelnu a zmíněné dětské hřiště. Každ-

DO Boršov

Školka Nectava

doročně se společně s DDM Paleta ve Svitavách podílíme na organizaci hojně navštěvovaného dětského dne ve Svitavách. Připravujeme se i na spoluúčast při výstavbě rozhledny a dětského hřiště na Hřebči. Chystáme též 2–3 odstavná parkoviště pro návštěvníky lesa a osazení laviček u naučné stezky.“

Po tomto vyčerpávajícím výčtu akcí provedených či připravovaných v rámci Programu 2000 mi to nedalo a zeptal jsem se, co ještě LS plánuje pro nejbližší období. Ing. Bačovský se pousmál a kontroval:

„U příležitosti oslav 750. výročí založení města Svitavy připravujeme v součinnosti s ředitelstvím LČR akci Den s LČR. Rovněž připravujeme výstavbu vodní nádrže Boršov, která má i podporu ochrany přírody a navazuje na Nadregionální biocentrum. Také připravujeme spolupráci s ČSOP formou tzv. posezení na naučné stezce. Pro zvýraznění veřejných funkcí lesa a prezentace v tomto směru pokládám za významnou spoluúčast na rodícím se Projektu měst Svitavy a Moravská Třebová na podporu návštěvnosti a turismu v regionu.“

Všechny tyto akce odpovídají potřebám současné doby, která je charakteristická zvyšováním zájmu veřejnosti o les. Tento zájem nemůžeme a nechceme přehlížet. Naopak se snažíme realizovat „vstřícné kroky“. Máme zájem aby se vztah veřejnosti k lesu utvářel pozitivně, na základě hlubšího vztahu a dobrých znalostí. Naše jednotlivé akce proto odpovídají tomuto trendu. Každý takový krok a každou vydařenou akci považuji za přínosnou nejen pro veřejnost, ale i pro nás lesníky.“

Jan Brandejs
podnikové ředitelství LČR

Nová Ves – retenční nádrž

DO Boršov zastávka

Bledule

Lesnický den dětí

Železnička – altán LČR

Lesy České republiky zaujaly netradiční expozicí

Velice úspěšnou a oproti minulým veletrhům i netradiční expozicí se náš podnik prezentoval na veletrhu Techagro, Animal-vetex a Silva Regina 2. 4. – 6. 4. 2006 v Brně. Expozice byla umístěna v pavilonu Z v rámci Silvy Reginy.

Se stavbou stánku se začalo zhruba necelý týden před zahájením veletrhu a již od počátku bylo jasné, že expozice bude velkolepá a bude vyčnívat nad ostatními vystavovateli. Svým pojetím i charakterem byla koncipována jako jednotná prezentace podniku LČR, MZe, VULHM a ÚHÚL.

Hlavní myšlenkou společné expozice bylo prezentovat naplnění veřejného zájmu v lesích, vyzdvihnout podstatu a hlavní cíle Programu 2000 a aktivit, které jednotlivé subjekty nabízí.

Veletrh byl oficiálně zahájen 2. dubna v 9.30 h v rotundě pavilonu A na výstavišti v Brně ministrem pro místní rozvoj Radko Martínekem.

Kromě 9. mezinárodního lesnického a mysliveckého veletrhu Silva Regina, probíhaly souběžně i 8. mezinárodní veterinární veletrh Animal vetex a 9. mezinárodní veletrh zemědělské techniky Techagro.

Hned první veletržní den zaplavilo naši expozici velké množství návštěvníků. Byly pro ně připraveny propagační materiály s informacemi o podniku a jeho aktivitách nejen v oblasti lesnictví. Součástí prezentace byly dvě plazmové obrazovky, na kterých mohli návštěvníci zhlédnout dokumentární filmy s rozmanitou tematikou. Základem byl film Cesty lesem o Programu 2000, dále dokument o semenářském závodě v Týništi nad Orlicí a mnohé další, které poutaly pozornost malých i velkých návštěvníků a zvyšovaly celkový vysoký standard expozice.

Mezi vzácné návštěvy patřily i dvě vládní delegace. Jedna vedená ministrem pro místní rozvoj Radko Martínekem a druhá vedená ministrem zemědělství Janem Mládkem, který se dostavil na veletrh v odpoledních hodinách rovnou z inspekční cesty z povodněmi postižených oblastí naší republiky.

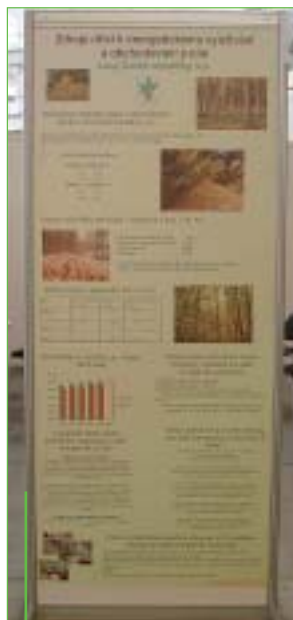
V rámci celé akce probíhaly i doprovodné programy. Jedním z nich byl program o biomase a jejím využití. LČR zde

zastupoval se svou přednáškou Ing. Karel Luňák a aktivity na tomto poli byly prezentovány i samostatným panelem.

Doprovodný program měla také naše expozice. Jednu část tvořila velice atraktivní ukázka sokolnictví, které se zhostil se svými opeřenými svěřenci Ing. Petr Zvolánek, druhou částí pak byl dětský den pořádáný 6. dubna.

Poslední veletržní den 6. dubna jen potvrdil svou opět bohatou návštěvností naší expozice, že práce a prostředky vynaložené všemi zúčastněnými byly několikanásobně a bohatě zhodnoceny. ■

připravili Ing. Jaroslav Karas a Mgr. Alexandra Křížková podnikové ředitelství LČR

Panel doprovodného programu

Ministr pro místní rozvoj Radko Martínek

Sokolnická ukázka

Dostat Odbor marketingu a PR z defenzívy je hlavní prioritou,

říká vedoucí Odboru marketingu a PR Ing. Robert Kvapil

Počátkem dubna se na výstavišti v Brně uskutečnila jedna z největších republikových výstav se zemědělskou a lesnickou tematikou Silva Regina. Jak se tu prezentoval s.p. LČR?

Prezentaci podniku jsme pojali v porovnání s minulými lety velmi netradičně. Koncepce a uspořádání expozice se nesly v duchu trvale udržitelného rozvoje a naplňování veřejného zájmu v lesích, tedy i v duchu Programu 2000. Troufnu si tvrdit, že ve srovnání s objekty ostatních vystavovatelů neměla naše expozice konkurenci a že nad nimi obrazně řečeno výrazně vyčnívala. Kriticky je ovšem nutno přiznat, že ještě máme co dohánět různými detaily. Především interaktivitu stánku je třeba podstatně zlepšit. Nestačí pouze „mít letáky na stojanech“, je zapotřebí kolemjdoucí zapojit do her a akcí, při nichž by se dozvěděli zajímavé informace. V této oblasti jsme měli oproti jiným vystavovatelům velký deficit a já pevně věřím, že na příštím veletrhu bude LČR opravdovou hvězdou nejen díky zmíněným vylepšením.

Co bylo hlavním cílem této prezentace?

Jednalo se o vyložení imageovou záležitostí. Cílem bylo ukázat, že podnik je sebevědomou firmou, která má co ukázat a být na čest. I touto formou jsme chtěli svým způsobem pozvat veřejnost do lesa a do přírody jako takové, ukázat, že péče a starost o les je naší prvořadou prioritou a skloubení lesního hospodářství s veřejnou funkcí lesa je právě dokonalé know-how, které LČR ovládají.

Odbor marketingu a propagace byl v LČR zřízen nově, nováčkem v podniku (nikoliv ovšem v oboru marketingu) jste i vy. Prozradíte, jaké jsou vaše plány a co chystáte?

Dostat Odbor marketingu a PR z defenzívy, v níž se dosud nacházel – v tom vidím hlavní prioritu svého působení u LČR. Image podniku je třeba vytvářet aktivně. Je potřeba aktivně nabízet a prostřednictvím médií komunikovat témata, která jsou atraktivní nejen pro odborníky z řad lesníků a podnikatele z řad těžařů, dřevařů a dalších strategických partnerů, ale také pro veřejnost a ekology. Pod-

statná je ale efektivita – ne vždy platí, že to, co nám připadá jako zajímavé téma, může být zajímavé i pro veřejnost. Takový omyl je podle mě největší chybou, jaké se komunikátor může dopustit. Z tohoto pohledu je nutné mít velmi zevrubný výzkum na vnímání image charakteristik LČR v několika cílových skupinách, na jeho základě pak můžeme image budovat a zároveň kontrolovat, zda-li jsme byli úspěšní. Neméně důležitou výzvu vidíme také ve zlepšení vnitrofiremní komunikace, kde je skutečně co dohánět. Vnitrofiremní komunikace je jednou z našich priorit pro tento rok.

Ing. Robert Kvapil

Jak toho chcete dosáhnout?

Velmi důležitým nástrojem, který by měl posloužit ke zlepšení interní komunikace, je intranet, podnikový časopis a doprovodné projekty, jako je hotline, chat generálního ředitele či dotazníkové anonymní ankety na vedení, pravidelně vyhodnocované na intranetu a v časopise. Jedním z projektů může být také setkání všech zaměstnanců LČR z jednotlivých krajů s vedením podniku. Minimálně jednou do roka budeme na takovýchto schůzkách osobně informovat a diskutovat o záměrech a krocích, které firmu čekají. Důležitou součástí vnitropodnikové komunikace je i už zmíněný časopis Lesu zdar. Musí sloužit jako vnitropodnikové médium, informující o tom, co se v různých oblastech firmy děje. V oblasti externí komunikace pak v letošním roce budeme klást důraz na dobudování nových webových stránek LČR. Zběžně jsme provedli srovnání našich WEB stránek se stránkami ostatních lesnických firem v Evropě a Skandinávii. A třeba přiznat, že jsme skutečně nedopadli dobře. Je nutno tuto situaci urychleně řešit. Věřím, že se nám vše podaří a komunikaci nastavíme tak, jak je běžné v jiných vyspělých firmách po celém světě. ■

redakce

Ministr zemědělství Jan Mládek u nás na návštěvě

Ministr pro místní rozvoj Radko Martínek před naší expozicí

Likvidace kalamity začala

Ať již na mnoha místech sníh ustupuje, nebo naopak přibývá, není v současné době již mnoho času k otálení. A tak se naplno rozbíhají těžební práce a likvidace kalamity.

Tající sníh odkrývá vzniklé škody, které mnohde předčily i ty nejčernější předpovědi a očekávání. Tam, kde ještě sníh připadá, nejenže ztěžuje práce a pohyb mechanizace po porostech, ale páchá další nenapravitelné škody. Jarní sníh je totiž mnohem těžší a už tak dost oslabené a namáhané větve stromů tomuto náporu nemohou odolat.

Rovněž vyčíslení škod se tím opožďuje, ale je namnoze jisté, že výše a objemy nahodilých těžeb téměř všude překročí limity. Někde je již dnes výše nahodilých těžeb stanovena na více než trojnásobek ročního objemu těžeb. ■

Text a foto: Ing. Jaroslav Karas
podnikové ředitelství LČR

Co psal lesmistr ze Železné Rudy Julius Komárek před 100 lety

Jméno Julius Komárek je mezi lesníky velmi známé. Uvedené texty napsal lesmistr ze Železné Rudy Julius Komárek, ještě známější je jeho syn, profesor dr. Julius Komárek (1892–1955). Vybudoval státní ústav pro ochranu lesa, působil pedagogicky, psal krásné knihy o myslivosti, z nichž je nejznámější titul *Lovy v Karpatech*, publikoval 200 odborných prací.

Snad by bylo možné po tomto lesnickém velikánovi pojmenovat památný strom, ale např. Dub „Komárek“ je trochu protismyslné. Julius Komárek však má mnohem větší a trvalejší památník: Šumavu.

Již v roce 1910 požadoval spisovatel Karel Klostermann ochranu Povydrí, později i lesníci knížeti Hohenzollernovi navrhovali zachránit oblast Černého a Čertova jezera a poslanec dr. Jeřábek navrhuje zemskému sněmu zřízení ochrany centrální části Šumavy. Od roku 1933 jsou vyhlášeny na panství Schwarzenberků některé rezervace. Ale v roce 1946 prof. dr. J. Komárek podal ucelený návrh na zřízení národního parku mezi státní hranicí, Javornou, Hartmanicemi, Rejštejmem, Borovou Ladou a Strážným, se kterým se dále pracovalo, a tak byla v roce 1963 vyhlášena CHKO Šumava a až v roce 1991 Národní park Šumava. Uskutečnění ochrany Šumavy je tedy památka prof. dr. Komárka.

O modřínu

Mohli jsme znova potvrdit známou smutnou zkušenost, že modřín v pruhové sadbě, jakmile ho smrk tlačí počíná, udržet nelze a že od těchto smíšenin třeba naprosto ustoupit. Otázka přimíšení modřínů v lesnické literatuře vyvolala celou řadu sobě odporujících názorů a dovolíte tedy, abych při otázce té poněkud setrval.

Jedni, a jsou to hlavně Němci zahraniční, dospěli k tomu, že modřín sázeti možno toliko ve skupinách aspoň ar velkých. Naši lidé, a to zejména Dr. Cieslar, tento názor zcela zavrhuje, tvrdě, že modřín sázen býti má jen ve skupinách malých a i ojediněle současně se smrskem. K tomu bych se přidal i já již z toho důvodu, že kdyby se nepodařilo modřín udržet, porosty nebudou děravé. Hlavní váhu však klade Cieslar na to, aby původ semene odpovídal poměrům krajiny a doporučuje, jak známo, semeno sudetské místo alpského, jež ovšem již povahou půdy a podnebím se pro nás zejména na vlhké a studené Šumavě nehodí.

Nevysvětlitelnou záhadou nám však zůstává, odkud předkové naši brali semeno, když se jim podařilo přenechat nám i celé porosty až 100 let starých modřínů, a jak to dělali, že jim nezašly, kdežto my se 30 lety již modřín vysekávati musíme. Co do spodiny si modřín nevybírál, roste krásně jak na prahorách, tak na kamenouhelném útvaru, rozhodně mu však překáží vlhkost půdy a stísněnost v postavení, chce mít dosti sucha, světla a vzduchu a pak roste, ať jest sázen ojediněle, neb ve skupinách.

O jedli

Ve školkách školují se také jedle ke skupinovému promíšení smrkových sadeb. Mám ve svém lese jedle, až mne mrzejí, všude se dostavují, všude zalétávají a ač principem jest smrk všude podporovati, dotěrná jedle při přirozeném zmlazování všude nabývá vrchu, tak že tu jednou budou lesy z polovice jedlové, nebude-li včas pomoheno. Já bych se ovšem z estetického a i hospodářského stanoviska toho nehrozil.

Může-liš býti co krásnějšího než pěkný jedlový a smrkový les. Jedle jest příznakem a vysvědčením dobré jakosti půdy a kde jedle dobře roste, tam se dobře hospodáří, neboť žádný náš strom jehličnatý špatné a chudé půdy nemají jako jedle, ta hned ukáže, kolik uhodilo, kdežto smrk, borovice, modřín i na půdách špatných jakési pokroky vykazují.

Na Plánicku přimíšuje se jedle ve školkách vychovaná do nově založených lesů v malých skupinách a tu gratuluji s nadšením p. kolegovi Královi k úspěchům, jež tímto opatřením docílil. Malé tyto skupiny přerůstají okolní současně sázené smrky, a sice v interesantním pyramidovém sourostu. Střed jedlí již vysoko vyrůstá, ostatní se střechovitě k němu přimykají a kraje drží rovnost se smrky. Jedle mají při tom přímo černou barvu a viděti z toho, jak jsou hospodáři za své vysazení vděčni. ■

Z časopisu Háj – české lesnické rozhledy, 1906.

Ing. Pavel Kyzlík
tajemník ČLS

Šumava

Co je nového v certifikaci lesů systémem PEFC

V souvislosti se schválením nových normativních dokumentů Českého systému certifikace lesů a zahájením procesu jeho posuzování ze strany Rady PEFC je čas informovat čtenáře Lesu zdar o několika novinkách z PEFC ČR za poslední období.

Změna normativních dokumentů

Normativní dokumenty jednotlivých národních systémů podléhají pravidelné revizi, která probíhá jednou za 5 let. Vzhledem k tomu, že naše dokumenty byly schváleny koncem roku 2001, byly během loňského roku připraveny a několikrát pracovní skupinou projednány revize Českého systému certifikace lesů (CFCS). Po více jak roční práci byly dne 23. 2. 2006 schváleny nové standardy certifikace lesů systémem PEFC. Plánovaná revize dokumentů se netýkala certifikace spotřebitelského řetězce dřeva, jenž byl schválen počátkem loňského roku. Změn doznaly následující dokumenty:

- CFCS 1001:2006 – Certifikace hospodaření v lesích – popis systému certifikace
- CFCS 1002:2006 – Kriteria a indikátory trvale udržitelného hospodaření v lesích
- CFCS 1003:2006 – Směrnice pro provádění auditů lesního hospodářství v rámci Českého systému certifikace lesů
- CFCS 1006:2006 – Směrnice pro zajištění účasti individuálních vlastníků v regionální certifikaci

Změny v dokumentech reflektovaly zejména na změny v legislativě a mezinárodních požadavcích na certifikaci lesů, několikaletou zkušenost s fungováním certifikace a výsledky kontrol hospodaření, zajišťované Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů, které dosud proběhly u více jak 200 vlastníků. Dalších několik desítek šetření proběhlo v rámci dozorových auditů, jež zajišťuje certifikační orgán Bureau Veritas Quality International.

Na přípravě dokumentů se podílela pracovní skupina PEFC ČR, která postupně prodiskutovala a připravila návrh dokumentů, jež byly schváleny Sněmem PEFC ČR v Kostelci nad Černými lesy. Členové pracovní skupiny reprezentovali všechny zájmové skupiny v lesním hospodářství – od vlastníků lesů zpracovatele, zástupce odborů až po vědeckou obec a reprezentanty ekologických organizací.

Standard bude předložen ke schválení Radě PEFC, což obnáší i posouzení nezávislým konzultantem. V současné době probíhá příprava podání žádosti ke schválení dokumentů Radě PEFC, včetně překladů.

Nejvýznamnější změny

Nejvýznamnější změny lze najít v dokumentu „CFCS 1002:2006 – Kriteria a indikátory trvale udržitelného hospodaření v lesích“. Systémově zde došlo k rozdělení indikátorů na ty, jež jsou sledovány na úrovni vlastníka, a na ty, jež jsou sledovány na úrovni regionu. Z původních 66 indikátorů je v novém dokumentu 76 indikátorů sledovaných na úrovni regionu a 59 na úrovni vlastníka. Jednalo se o jednu z nejvýznamnějších připomínek ze strany certifikačního orgánu.

V návaznosti na závěry konference na ochranu lesů (Viedeň 2003) došlo i k obsahové úpravě některých kritérií. Nově se objevily následující kritéria:

- 3. 2 Ekonomická produkce surového dříví
- 4. 5 Lesy v krajině
- 4. 6 Ohrožené lesní druhy
- 4. 7 Chráněné lesy

Podle nového systému budou certifikovány lesy před skončením platnosti stávajícího certifikátu, tj. nejpozději do 30. 9. 2007.

Stav certifikace v ČR

Pro připomenutí: v roce 2002 bylo přihlášeno 408 vlastníků (LHC), kteří obhospodařovali plochu 1 783 197 ha. K dnešnímu dni se jedná již o 798 vlastníků, hospodařících na ploše 1 978 935 ha. Počet vlastníků se tedy takřka zdvojnásobil a certifikovaná plocha narostla o necelých 200 tis. ha, a to přesto, že počet vydaných osvědčení LČR poklesl v souvislosti se slučováním některých LHC a certifikovaná plocha LČR poklesla vlivem dobíhajících restitucí.

Kontrola hospodaření

Každoročně se vybírá minimálně 10% certifikovaných subjektů, v nichž se provádí kontrola hospodaření prostřednictvím interních auditů. Za dobu platnosti regionálního certifikátu bylo provedeno více jak 200 kontrol, které nenašly žádné významné výhrady vedoucí k odejmutí osvědčení o regionální certifikaci lesů.

Certifikace spotřebitelského řetězce dřeva a používání loga

K 28. 2. 2006 bylo v ČR uděleno 249 certifikátů spotřebitelského řetězce dříví. Jedná se zejména o subjekty zaměřené na těžbu a primární zpracování dřeva a také o mezinárodní firmy a firmy s významným podílem exportu. Licence na používání loga byla udělena celkem 170 subjektům.

PEFC ČR

Dlouholetý předseda PEFC ČR pan Josef Bartoň-Dobenín požádal počátkem roku o uvolnění z funkce, a to v souvislosti s věkem a svými aktivitami v rámci SVO Lu. Nebude také na podzimní valné hromadě kandidovat na člena Rady PEFC v Lucemburku. Podle stanov PEFC ČR byl komorou vlastníků lesů na tuto funkci navržen pan Bed-

řich Schwarzenberg, který byl na únorovém sněmu zvolen novým předsedou PEFC ČR. Dr. Bedřich Schwarzenberg se narodil v Praze v roce 1940. V roce 1948 z politických důvodů emigroval s rodiči do Rakouska. Vystudoval vysokou školu světového obchodu a získal doktorát v oboru ekonomických věd. Pracoval na vedoucích pozicích v nejvýznamnějších bankách v Belgii a ve Švýcarsku.

Rozsáhlé jsou jeho aktivity i v hospodářské sféře – mimo jiné je členem Poradní komise pro mezinárodní spolupráci a rozvoj švýcarského parlamentu a vlády, členem vedení Švýcarské obchodní komory. Z pozice proreceptora spravuje majetek Suverénního řádu Maltézských rytířů v České republice. Včetně češtiny aktivně ovládá angličtinu, francouzštinu, italštinu, němčinu.

V loňském roce se PEFC ČR definitivně odloučila od Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem. Od nového roku sídlí v Kostelci nad Černými lesy. Do doby, než bude vybrán nový národní sekretář, je touto činností pověřena slečna Zuzana Brenesselová, pracovnice ČAPLH, která v současné době vyřizuje veškerou administrativu.

PEFC Česká republika

Česká zemědělská univerzita, školní lesní podnik
Zámek 1, Nám. Smiřických 1

281 63 Kostelec nad Černými lesy

Tel. : +420 220 517 137, Fax. : +420 220 517 139

E-mail: info@pefc.cz, web: www.pefc.cz

Aktuální stav certifikace systémem PEFC

V současné době je v Radě PEFC 31 členských zemí, z nichž ke konci roku 2005 mělo 21 schválený systém certifikace lesů. Za loňský rok se tak k systému PEFC přidalo 7 nově schválených systémů, a tím se rozloha certifikovaných lesů za poslední rok více jak ztrojnásobila na dnešních 187 mil. ha. Bylo to zejména díky schválení systému CSA v Kanadě a SFI ve Spojených státech a Kanadě.

Každý den získají i 2 firmy certifikát spotřebitelského řetězce dřeva, který prokazuje původ zpracovávané certifikované suroviny. V současné době se jedná již o 2500 firem z 23 zemí, z nichž celá jedna desetina je z České republiky. ■

Ing. Pavel Hes

podnikové ředitelství LČR

Ilustrační foto

Časopis součástí benchmarku

V souvislosti se snahou o zlepšení komunikace Lesů ČR navenek i uvnitř našeho podniku připravuje oddělení marketingu výzkum názorů veřejnosti na podnik. Bude se dotýkat všech skupin, které jsou z pohledu podniku důležité, a to od zaměstnanců přes podnikatele a další pracovníky v lesnictví až po veřejnost. Cílem výzkumu je nejenom exaktním způsobem zjistit názor lidí na podnik, ale zejména oblasti, kde je potřeba nejvíce zapracovat na zlepšení obrazu Lesů ČR.

V této souvislosti si možná řeknete, proč dělat tento výzkum, když výsledky lze snadno odvodit. Každého z vás napadne hned několik důvodů, proč mají LČR špatné jméno, a tím i mediální obraz. Jenže tato informace je pouze malou částí výzkumu, mnohem významnější pro další práci v rámci oddělení marketingu je najít ty správné způsoby komunikace s jednotlivými skupinami. Na základě těchto informací pak budeme pracovat na změnách, aby se posílila v současné době pošramocená důvěryhodnost LČR.

Jedním z hlavních pilířů komunikace mezi námi – zaměstnanci podniku na všech úrovních – je podnikový časopis, který by měl být místem, kde se budou střetávat informace z vedení, každodenní provozní reality všech pracovníků i lesnických osobností stojících mimo LČR. Jelikož bez vás, čtenářů, není časopis ničím, zajímají nás vaše připomínky k obsahu i grafické podobě časopisu. Jde o to, abyste v něm našli to, co vás nejvíce zajímá, v podobě, která je vám blízká. Proto vás prosíme o vyplnění přiloženého dotazníku. Vyhodnocení je anonymní a dotazník je možné vyplnit i prostřednictvím intranetu.

Přestože ze srovnání s lesnickými i nelesnickými podnikovými časopisy vychází náš časopis jako jeden z nejlepších, objevily se některé nedostatky. Zřejmě nejvíc chybí interní firemní informace, a to nejenom ze strany vedení, ale je zde vidět také nedostatek prezentace aktuálních problémů pracovníků LS a KI. V souvislosti s otevřeností dis-

kuse je patrné také to, že firemní časopisy bývají místem k diskusi a polemikou mezi jednotlivými úrovněmi v podniku. Taktéž grafická stránka si vyžádá určité změny, aby uměla pracovat s více články na jedné straně. Obsahové i grafické změny budou navrženy v nejbližší době redakční radě.

1. Jak hodnotíte současnou obsahovou úroveň Lesu zdar (stejně jako ve škole oznámujete 1–5)

1
2
3
4
5

2. Jak hodnotíte současnou grafickou úroveň Lesu zdar (stejně jako ve škole oznámujete 1–5)

1
2
3
4
5

3. Jak velkou část Lesu zdar obvykle přečtete:

Do $\frac{1}{4}$
 $\frac{1}{4} - \frac{1}{2}$
 $\frac{1}{2} - \frac{3}{4}$
více jak $\frac{3}{4}$

Ilustrační foto Petra Krásové

4. Které informace v časopise většinou čtete:

zprávy z vedení podniku
rozhovory s významnými osobnostmi mimo LČR
Na návštěvě
O přírodě
Myslivost
Škola praktické fotografie
Děti a mládež
Vybíráme z tisku a odborné publikace
informace o hospodaření v lesích, ochraně přírody
společenské informace mimo lesnictví

5. Které informace a články vám v časopise chybí?

6. Co dalšího byste na časopise změnili?

7. Jste pracovníkem

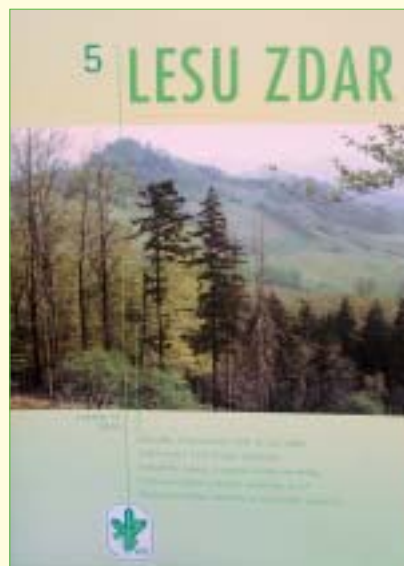
LS
LZ
KI
GŘ
Revírník
THP
Dělník
Vedoucí pracovník

Ing. Pavel Hes
podnikové ředitelství LČR

Během svého vývoje prošel podnikový časopis několika etapami vývoje

Grafická podoba časopisu – rok 2002

Grafická podoba časopisu – první polovina r. 2005

Grafická podoba časopisu – rok 2005–2006

V netradičním centru Slunečnice

Lesy České republiky, vyvíjí již mnoho let celou řadu aktivit spojených s pomocí seniorům nebo zdravotně postiženým spoluobčanům. Kromě generálního partnerství s organizací Spastic Handicap, federací zdravotně postižených sportovců, např. podporují domovy důchodců či postižené děti a mládež. Naposled jmenovaným také směřoval finanční dar na sociální automobil pro tréninkovou kavárnu a chráněné a terapeutické dílny v Netradičním centru Slunečnice ve Zlíně.

Proč a jak netradiční? Centrum Slunečnice, fungující pod občanským sdružením IZAP (Integrace zdravých a postižených dětí a mládeže), se pokouší o něco, co může na první pohled působit v kontextu dnešního ziskuchtivého světa poněkud donkichotsky. Snaží se zapojit zdravotně znevýhodněné lidi (zde převážně mládež s mentálním postižením) do běžného života, a to tak, aby se postižení nejen osobně vzdělávali a získávali jistotu ve styku s každodenní realitou, ale abychom i my takzvané zdraví pro ně našli pochopení a uznání. V kavárně Slunečnice vás obslouží sice trochu „netradiční“, ovšem velmi ochotná, pozorná

obsluha a v kreativních dílnách vznikají zásluhou postižených osobité dárkové předměty a keramika. Součástí kavárny je relaxační místnost, kterou využívají především maminky s nejmenšími ratolestmi, a při dobrém počasí mohou děti řídit na zahradě před kavárnou. Celým areálem nás provedla milá paní ředitelka Marie Zvonařová, jež poděkovala všem sponzorům, mezi nimi také nám, lesníkům, za dar a tolik potřebnou pomoc. ■

Foto a text: Petr Grepl
podnikové ředitelství LČR

Ochranáři sledovali opeřence

Téměř třicet zájemců o pozorování zimujících opeřenců se sešlo kolem řeky Berounky. Jednalo se nejen o ochránce přírody, ale pozvání přijali i mladí rybáři soustředění kolem Karla Jakubka, vedoucího rybářského kroužku v Rokycanech. Chybět však nemohla ani početná skupina žáků z 15. ZŠ z Plzně pod vedením Věry Surmajové, kteří s ochránci přírody dlouhodobě spolupracují. Navštěvují nejen akce poznávací, ale každoročně přikládají i ruku k dílu při výsadbě zeleně. Letos se brigády na sázení stromků konaly 25. března a 1. dubna a zapojit se mohl kdokoli s kladným vztahem k přírodě.

V pořadí letošní již druhá ornitologická vycházka zavedla zájemce o ornitologii na zimoviště vodního ptactva v úseku od Svatého Jiří v Plzni – Doubravce k Dolanskému mostu u obce Chrást. Tento úsek je významným zimovištěm, jež navštěvuje celá řada zajímavých druhů. Trasa vedla nejprve k příkrmovacímu zařízení, které láká labutě, kachny a lisky k prostřenému stolu. Krásné zimní počasí však přispělo k tomu, že jsme viděli i celou řadu pozoruhodných druhů. Překvapila nás především přítomnost bernešky bělolící, ale viděli jsme rovněž několik slípek zelenonohých, poláků velkých i chocholaček, kormoránů velkých, volavek popelavých a morčáků velkých.

Zimující labutě velké a kachny divoké

Všechny tyto druhy lze považovat za vzácné a jejich pozorování bylo pro některé účastníky nevšedním zážitkem. Kromě vyjmenovaných druhů jsme pozorovali velké hejno skřivanů polních – prvních poslů jara. Nouze však nebylo ani o tradiční ptačí druhy a zajímavé bylo také pozorování téměř padesátičlenného stáda muflonů, odpočívající na poli. Přestože jsme ve skrytu duše očekávali pozorování orlů mořských, které jsme při únorové vycházce sledovali, naše představy se nevyplnily. Zřejmě jsou již v tuto dobu na svých obvyklých hnízdištích. Též úbytek severských druhů – morčáků a kormoránů – byl znát. Nevyskytovali se zde v takových počtech a zřejmě jim nastal postupný návrat. Přesto jsme byli s výsledkem našeho pozorování spokojeni, navíc potěšeni přátelskou atmosférou, která zde po celý den panovala. Vycházka byla koncipována jako celodenní, a tak přišlo vhod několik krátkých zastávek, z nichž poslední v konečné fázi zajímavé trasy byla spojená s opékáním přinesených pochutin. Domů se účastníci náročně, zhruba dvanácti kilometrové trasy vraceli vlakem plni dojmů z příjemně prožitého dne, který byl umocněn zasvěceným povídáním o zimujících druzích opeřenců. Nechyběla ani informace o problematice ptačí chřipky a postupnému návratu tažných druhů opeřenců ze zimovišť.

Pavel Moulis
předseda ZO ČSOP Rokycany

Opékání přinesených pochutin na ohni umocňuje přátelskou atmosféru

Zájemci sledují opeřence v terénu

Mladí ochránci přírody se zajímali nejen o lovecké zbraně

Mladí přírodovědci, sdružení pod křídly Českého svazu ochránců přírody v Rokycanech, se v těchto dnech začali intenzivně připravovat na Zlatou srnčí trofej. Ta se uskuteční v sobotu 20. května v Plasích.

Vlastní soutěž bude probíhat formou testu, naučné stezky a střelby ze vzduchovky. Při poslední oddílové schůzce se rokycanští ochránci přírody věnovali loveckým zbraním. Smyslem výuky bylo ukázat bezpečné zacházení se střelnou zbraní a střelivem. Lovecké zbraně prošly dlouhým vývojem od primitivních zbraní až po dnešní nejvýkonnější novinky. Úvodem bylo vzpomenu na zbraně chladné a střelné, nicméně největší zájem byl o zbraně palné, které uvádějí střelu do pohybu uvolněním energie hořícího střelného prachu. Pro lepší názornost a pochopení byla použita zbraň broková /broková dvojka/ a zbraň kulová /kulovnice ráže Win 308/ včetně různých druhů střeliva. Vzhledem k tomu, že se přírodovědný oddíl zabývá nejen ochranou přírody, ale i myslivostí, zveme do svých řad nové zájemce o tento obor z řad dětí a mládeže nebo frekventanty kurzů o první lovecký lístek. Ti si alespoň zopakují probíranou látku na teoretických kurzech, které absolvují. Navíc se dozvědí mnoho dalších zajímavých informací, využitelných pro zdárné absolvování závěrečné zkoušky. Scházíme se pravidelně každou středu od 16.00 hodin na adrese: ZO ČSOP Rokycany, Švermova 748/II, 337 01 Rokycany. Smyslem a cílem našich aktivit není jen poznávání zákonitostí přírody, ale také snaha nadále odbourávat nesmyslné špatné vztahy

Prohlídku brokové a kulové zbraně se věnoval zleva Jan Sedláček, Petr Moulis, Jan Čarnogurský, Martina Veselá, Markéta Vanová, Barbora Demková a Beáta Wohlmuthová

mezi myslivci a ochránci přírody. Máte-li zájem, přijďte nám v našem snažení pomoci. Bližší informace o našich aktivitách naleznete i na webových stránkách

Pavel Moulis

Dlask narazil do skleníku

Další zajímavý pacient se ocitl v péči rokycanských ochránců přírody, provozujících záchranou stanici Živočichů pro území Rokycanska, Berounska a Hořovicka. Jednalo se o dlaska tlustozobého, který narazil do skleníku v Holoubkově.

Portrét dlaska tupozubého

Místní lidé jej odchytili a přivezli do záchraného centra s poraněním hlavy. I když to vypadalo dosti vážně, dlask se během dvou dnů zotavil a mohl být vypuštěn. Jednalo se o slabý otřes mozku způsobený nárazem do překážky. Toto zranění je u volně žijících opeřenců poměrně velmi časté, neboť se ve městech a obcích vyskytuje celá řada podobných překážek. Jsou to nejen skleníky, ale především telefonní budky, zasklené čekárny veřejné dopravy, spojovací chodby aj., které ptáky nejen zraňují, ale velice často zabíjí! Dlask je velký asi jako špaček. Má mohutný zobák a krátký

ocas. Obývá listnaté či smíšené lesy, ovocné sady a v zimě se též objevuje na krmitkách. Hnízdění probíhá zpravidla v květnu. Sezení na vejcích trvá 10 až 14 dnů a mláďata se zhruba stejnou dobu zdržují v hníždě. Oba rodiče je krmí hmyzem a semeny. Po vylétnutí z hnízda se rodina drží pohromadě. Na podzim se ptáci shlukují a podnikají výpravy do okolí. Naši dlaskové u nás převážně zimují, je-li však příliš chladno, táhnou na jih.

V Holoubkově nalezený dlask měl štěstí. Díky obětavosti místních lidí se nestal kořistí jiného živočicha a po krátké péči se opět vrátil zpět do přírody. Je potěšitelné, že lidí, kteří rokycanským ochráncům přírody pomáhají, neustále přibývá. Svědčí o tom i zasílání dárcovských sms zpráv na podporu našeho zařízení. Chcete-li pomoci i vy, odešlete dárcovskou sms zprávu ve tvaru DMS ZVIREVNOUZI ROKYCANY na číslo 87777. Cena DMS je 30,- Kč a příjemce vaší pomoci obdrží 27,- Kč. Děkuje.

Pavel Moulis
předseda ZO ČSOP Rokycany

Rak říční zpět v horských potocích

Pracovníci Správy toků – oblast povodí Labe Lesů České republiky – jsou při plnění svých povinností správce toku nuceni prosazovat často ryze technická, regulační a protierozní opatření. Řada z nich nebyla však vždy ochránci přírody vnímána jen pozitivně.

Při nutnosti veškerých stavebních zásahů na vodních tocích je chápání krajiny jako celku se všemi atributy přírodního prostředí pracovníkům LČR vlastní. Ukázalo se, že je možné vytvořit se zástupci ochrany přírody společný program, který je hodnocen oběma stranami velmi pozitivně.

Ve spolupráci se Správou CHKO Orlické hory a za využití finančních prostředků z Programu 2000 oslovili pracovníci Správy toků – oblast povodí Labe LČR – předního odborníka na problematiku ochrany raků RNDr. Miloše Holzera. Společný byl zájem o návrat raků na dříve běžné lokality potoků Orlických hor ve správě LČR, kde byl předpoklad, že raci opět najdou optimální podmínky pro svůj rozvoj. V první fázi byl hlavním úkolem výběr vhodných lokalit pro reintrodukcii raka říčního (*Astacus astacus*).

Raka říčního je možné odlišit od jiných raků, kteří se u nás vyskytují, nejlépe podle tvaru klepet, jež jsou široká a mají zářezy na pohyblivé i nepohyblivé části. Obývá vody tekoucí a vody stojaté. Raci se rozmnožují v chladných vodách podzimu (koncem října nebo v listopadu) a samice nosí potom vajíčka až do července dalšího roku.

Přirozených nepřátel moc nemá (vydra, nově norek americký a dravé ryby), ale v posledním období jej z původních lokalit vytlačují raci nepůvodní, kteří pocházejí ze Severní Ameriky (rod *Orconectes* – rak pruhovaný a *Pacifastacus* – rak signální). Spíše však v Čechách, na Moravě jen výjimečně. Stále však zůstává největším nebezpečím pro raky možnost nákazy račím morem.

Raci jsou ovšem ohrožováni nepřímo. Např. nevhodnou úpravou dna toku, ale především špatnou úpravou břehů,

kdy mizí přirozené úseky podemletých břehů, které jsou ideální pro jejich úkryty. Podobně nevhodné je pro raky odstraňování stromů a pařezů z břehových linií toků. Znečištění vody silnějšího charakteru může zabránit rozvoji raků nebo může být tato populace i vytrávena. Limitujícím faktorem pro výskyt raků v toku je však množství rozpuštěného kyslíku ve vodě. Rakům nevyhovuje kolísání vodní hladiny v případě vod stojatých a prudké ubývání množství vody v aktivním toku. Deficit vody v tocích brání přirozenému rozvoji populací raků a při déle trvajících nižších stavech raci hynou. Potřebují také vhodnou potravní základnu,

kterou tvoří z větší části (překvapivě až 80 %) rostlinná složka. Mezi Lesy ČR a ochránci přírody byla dojednána forma dlouhodobé spolupráce a pro prioritní aktivity byla vybrána oblast Orlických hor.

V jarních měsících od roku 2003 do roku 2005 ve vytypovaných lokalitách v oblasti Orlických hor (např. Bartošovický potok, potok Hvězdna, potok Černá voda, Anenský potok a potok Říčka) byly provedeny podrobné hydrobiologické a obecně ekologické průzkumy a posouzení. Na základě biologického rozboru zkoumaných lokalit a chemicko-fyzikální analýzy vody doporučil RNDr. Holzer vysadit raka říčního do vybraných vodních toků. K vysazení bývá obvykle sestavována optimální populace raků, která je pro danou lokalitu nejvhodnější. Do jmenovaného společenstva raků jsou zařazováni jedinci z umělého odchovu (samice pocházejí z dané oblasti) a dospělí raci ze záchranných transferů.

Vlastní odchov ráčků probíhá na Rickel-Vackových apará-

Skupina raků pruhovaných

tech klasickou metodou. Na prvním místě je nutné zajistit vysokou kvalitu vody a výbornou skladbu potravy. V prvních týdnech musí být potrava výhradně živá (plankton). Později je možné podávat potravu mnohem pestřejší. Raci jsou z větší části vegetariáni a dostávají potravu, která se skládá z mrkve, salátu, brambor, a stále je vhodný plankton. Jsou to však všežravci a je možné jim prakticky předkládat velmi širokou potravní základnu. Nutné je při výběru dbát na to, aby zbytky takové potravy neznečišťovaly odchovné aparáty. V každém roce se podaří odchov malých ráčků ve standardním množství do 5 tisíc kusů.

Na vybrané toky v Orlických horách bylo za zvýšeného zájmu regionálních médií v podzimních měsících vysazováno uvedené společenstvo raků říčních.

V srpnu roku 2005 bylo provedeno kontrolní zmapování výše uvedených lokalit za účelem úspěšnosti reintrodukce raků říčních. Závěrem bylo konstatováno, že na všech sledovaných lokalitách byli raci zachyceni a reintrodukce provedená na těchto vodních tocích ve správě LČR byla úspěšná.

Další oblastí, kde měl být tento úspěšný projekt realizován, byly Jizerské hory. Také zde proběhly obvyklé průzkumy a byly vybrány pro reintrodukci vhodné toky. Ve finále ovšem došlo k málo pochopitelnému jednání orgánů státní ochrany přírody, které je v naprostém rozporu se zájmy skutečné ochrany přírody. Toto jednání zabránilo návratu raků na vytipované lokality Jizerských hor.

Umělý odchov raků zajistí, že se do volné přírody dostanou jen čisté populace raků říčních. I u nás existují kříženci raků říčních a bahenních (o nepůvodních ani nemluvě). Bránit vysazování odchovaných raků říčních hraničí se sabotáží! Zvláště pak v době, kdy se u nás, resp. v Čechách, velmi rychle šíří raci nepůvodní. A právě raci nepůvodní jistě obsadí volné lokality, kam nebudou moci být vysazeni raci říční, aby tvořili přirozenou obranu v šíření raků nepůvodních.

Po návštěvě odchovny raků říčních v Olomouci zástupcem

Rak kamenáč

LČR bylo RNDr. Holzerem přislíbeno, že budou-li provedené reintrodukce nadále úspěšné, je možné pokračovat ve vysazování odchovaných raků do volné přírody.

Celé naše společné úsilí směřuje k navrácení raka říčního do potoků tam, kde bude mít vhodné podmínky pro život a možnost přirozeného rozmnožování. Reintrodukcemi navíc napomáháme i posilování dosud přežívajících populací našich druhů raků oproti zavlečeným, které se u nás nezáživnějším způsobem rozšiřují.

Pro rok 2006 plánuje Správa toků LČR zjištění vhodných podmínek pro návrat nebo posílení populace raka říčního i do dalších potoků Orlických hor – Koutského, Černého a Liberského. Po dohodě s CHKO Český ráj bude prověřena tato možnost i u potoků v oblasti Klokočských skal na Železnobrodsku a po jednání s příslušnou CHKO i v oblasti Železných hor. ■

Ing. Antonín Schreiber

Rak bahenní

Reintrodukce raka říčního v Přírodním parku Písecké hory

Na našem území se v dnešní době vyskytuje celkem pět druhů raků a z toho pouze dva druhy jsou druhy původními. Jsou to rak říční *Astacus astacus* (L.) a rak kamenáč *Austropotamobius torrentium* (Schr.).

Často je k našim původním rakům přiřazován i zdomácnělý rak bahenní *Astacus leptodactylus*. Ten byl k nám introdukován v letech 1850-90 z východní Evropy. Zbývající dva druhy pocházejí ze Severní Ameriky, jsou to rak signální *Pacifastacus leniusculus* (D.) a rak pruhovaný *Orconectes limosus* Raf. Rak signální k nám byl introdukován v roce 1980 ze Švédska (tam byl dovezen z Ameriky v roce 1959) a vysazen na několik lokalit na Moravě. Odtud byl rozsazen na další lokality na území celé ČR. Rak pruhovaný se k nám dostal přirozenou migrací Labem z Německa, kam byl introdukován v roce 1890.

Když nahlédneme do zákona 114/1992 Sb. a jeho prováděcí vyhlášky č. 395/1992, zjistíme, že rak říční a rak kamenáč jsou druhy řazené mezi kriticky ohrožené a jejich „zdomácnělý kolega“ rak bahenní je řazen do kategorie druhů ohrožených. Rak signální a rak pruhovaný jsou naopak druhy nebezpečnými, rezistentními proti račímú moru. Pokud jde o raka pruhovaného, ten je navíc vysoce odolný proti silnému znečištění vod a význačný svou agresivitou, aktivitou i rychlým životním cyklem. Rak pruhovaný i rak signální jsou z hlediska svého rozšíření jak v ČR, tak v Evropě velkou hrozbou pro původní druhy raků, a proto je třeba jim věnovat značnou pozornost.

V posledních několika letech probíhají nejen u nás, ale i v ostatních evropských zemích aktivity na záchranu původních druhů raků. Součástí těchto aktivit je i umělé vysazování raků na vhodné přírodní lokality. V rámci aktivit Výzkumného ústavu rybářského a hydrobiologického Jihočeské univerzity, týkající se ochrany populací raka říčního (*Astacus astacus*), probíhají reintrodukční programy od roku 2000 až dosud, a to především na území NP a CHKO Šumava, CHKO Třeboňsko a PP Písecké

hory. Monitorováno bylo přes 50 různých lokalit, tzn. vodních toků, nádrží a rybníků. V roce 2000 byly rakem říčním nově obsazeny celkem 4 lokality, v roce 2001 pak 6 lokalit a v roce 2003 další 2 nové lokality. Dále probíhá také posílení populací na některých nově obsazených lokalitách. V oblasti PP Písecké hory byla provedena reintrodukce raka říčního v roce 2000 na 2 lokality a v r. 2001 na další tři lokality. V roce 2004 byla provedena reintrodukce raka na 2 lokality na území školního polesí Písek. Po provedeném vysazení je velmi důležité zjistit úspěšnost reintrodukce. My jsme provedli vyhodnocení úspěšnosti reintrodukce na 3 vybraných lokalitách v PP Písecké hory.

První sledovanou lokalitou je rybník Pod Mandou. Vlastníkem rybníka jsou LČR, Lesní správa Vodňany, která v r. 2000 provedla revitalizaci tohoto rybníka. Cílem bylo posílit hydroakumulační schopnost krajiny a zvýšit její biologickou rozmanitost. Z hlediska rybářských účelů je rybník využíván extenzivně. V okolí rybníka převažuje smrk, olše a dub. Dno je písčito-bahnité. Vodní plocha je 0,08 ha, délka hráze je 47 m a největší hloubka 1,5 m. Po celé délce hráze byl za účelem vytvoření úkrytů pro raky navezen lomový kámen. Dne 7. 9. 2001 bylo do rybníka Pod Mandou vysazeno 24 generačních raků říčních (poměr pohlaví 1:1). V květnu 2002 bylo na tuto lokalitu dosazeno 30 dospělých označených raků (poměr pohlaví 1:1).

Druhou sledovanou lokalitou je rybník Zlatý. Vlastníkem rybníka jsou opět LČR. V r. 2000 proběhla jeho revitalizace za stejným účelem jako u rybníka Pod Mandou. Hospodaření je zde extenzivní. Dno rybníka je písčito-bahnité. Vodní plocha je 0,37 ha, délka hráze je 140 m a největší hloubka 2,4 m. Po celé délce hráze byl za účelem vytvoření úkrytů pro raky navezen též lomový kámen. Dne 7. 9. 2001 bylo zde vysazeno 48 dospělých

LČR pomáhají ohroženým druhům

Připravené vrše pro odlov raků

Odchyt a měření raků v terénu

jedinců raka říčního a o rok později – v květnu 2002 – sem bylo dosazeno 51 dospělých označených raků, 28 samců a 23 samic.

Třetí sledovanou lokalitou je rybník místně označený jako U sudu, který je v soukromém vlastnictví. Rybník je extenzivně využíván, loven je jednou za 5–10 let. Hráz a jeden břeh rybníka jsou tvořeny z vyskládaného kamene, po hrázi vede šterkoasfaltová komunikace. Rybník je ze tří stran obklopen lesem. Do rybníka bylo v roce 2000 vysazeno 800 kusů ráčat 0+ pocházejících z umělého chovu.

Po provedených reintrodukcích v r. 2002 bylo na jednotlivých lokalitách provedeno vyhodnocení úspěšnosti reintrodukce pomocí odlovů. Raci byli odchytáváni do vrší typu „Evo“ s návnadou (rybí maso). Vrše byly stráženy ve večerních hodinách a ponechány přes noc. Odlovy probíhaly od měsíce května do září. Celkem bylo vždy na každém rybníku provedeno 9 (na rybníce Pod Mandou 8) odlovů. Na každou lokalitu byly při každém odlovu nastraženy 2 – 4 vrše. Na všech lokalitách byl výskyt raků potvrzen. Odchycení raci byli značeni a opětovně vysazeni. Pomocí značení raků a pomocí opakovaných odchytů byla orientačně stanovena hustota místní populace raka říčního metodou podle Petersena.

Dne 8. 11. 2003 bylo na lokalitě U sudu provedeno kompletní vypuštění a výlov rybníka. Raci byli při spuštění vody postupně sbíráni podél břehů a umístěni do připravených nádob s čistou vodou. Výlov rybníka s vysbíráním raků trval cca 5 hodin. Z 800 tohoročních ráčat nasazených na tuto lokalitu v roce 2000 bylo sloveno celkem 188 generačních raků (z toho 78 samců a 110 samic většinou s vajíčky). To znamená přežití 23,5 % z věku 0+ do věku 3+ (generační raci). Dále bylo sloveno 122 tohoročních ráčat. Rybník byl ponechán na suchu pouze s malým množstvím vody na lovišti a druhý den bylo provedeno dolovení raků. Po opětovném napuštění rybníka byli raci vysazeni zpět.

Úspěšná reintrodukce byla tedy potvrzena na všech 3 vybraných lokalitách: rybník Zlatý, Pod Mandou a U sudu. Můžeme konstatovat, že díky dobré spolupráci s referátem životního prostředí MÚ Písek a Lesní správou Vodňany se podařilo vhodně zvolit a upravit lokality pro reintrodukci raka říčního a dá se předpokládat zdárný vývoj populace raků na těchto lokalitách. Důkazem je počátek reprodukce populace vysazených raků v rybníce U sudu.

Rakům zdar!

Ing. Pavel Kozák, PhD.

Rak říční (*Astacus astacus*)

Vypuštěný rybník U sudu v PP Písecké hory – hráz z vykládaného kamene tvoří ideální úkryty pro raky

V chovu se využívají perforované cihly jako vhodné úkryty pro ráčata

Odlovění raci říční

Skupinka juvenilních raků říčních

Ptačí chřipka: šíříte mýty a fámy!

V souvislosti s výskytem ptačí chřipky v sousedství České republiky šíří média dle našeho názoru zbytečnou paniku. Ta by mohla mít ve svém důsledku mnohem horší dopad na přírodu i obyvatele, než ptačí chřipka samotná. Proto považujeme za nutné zdůraznit některé skutečnosti.

Jak se H5N1 šíří?

Je prokázáno, že původcem rozšíření ptačí chřipky (konkrétně viru H5N1) z jihovýchodní Asie do světa je člověk, nikoliv volně žijící ptáci. Ohniska výskytu onemocnění nekopírují tahové cesty ptáků jako spíše důležité dopravní tepny, po kterých probíhají převozy drůbeže a drůbežích produktů. K přenosu stačí i jen trusem kontaminované dopravní prostředky. 1 gram infikovaného ptačího trusu může nakazit až jeden a půl milionu ptáků (zdroj: <http://www.biodat.ru/doc/lib/pgripp.htm>).

Volně žijící ptáci mohou H5N1 šířit pouze na kratší vzdálenosti. Inkubační doba viru je totiž jen 3–7 dní. Během ní nakažení ptáci nemohou urazit velké vzdálenosti. Nicméně v rámci Evropy velmi pravděpodobně jsou původcem šíření viru.

Kdo nakazil koho?

Z volně žijících druhů ptáků byla nákaza prokázána především u druhů vázaných na vodní prostředí, které se zároveň pohybují v těsném sousedství člověka. I to svědčí o faktu, že primárním zdrojem nákazy divokých ptáků jsou ptáci domácí. Z druhů ptáků, které se vyskytují také v Evropě, byl již H5N1 prokázán u kachny divoké, labutě velké, racka chechtavého, lysky černé, slípky zelenonohé, volavky popelavé či kormorána velkého – tedy ptáků, co žijí v těsné blízkosti domácí vodní drůbeže. Od ní se pravděpodobně nakazili. (zdroj: http://www.nwhc.usgs.gov/disease_information/avian_influenza/affected_species_chart.jsp).

Hrozí lidem nebezpečí?

Člověk se u nás současným virem H5N1 prakticky nemůže nakazit. Není zaznamenán jediný případ nákazy člověka od volně žijících ptáků. Pokud se nakazil od drůbeže, pak pouze tehdy, žil-li dlouhodobě spolu se stresovanou drůbeží v trusem zamořených místnostech nebo konzumoval-li její polosyrové maso či vejce, popřípadě pil-li syrovou drůbeží krev (zdroj: http://www.who.int/mediacentre/factsheets/avian_influenza/en/). Nic takového se v našich zemích snad neděje. Pravděpodobnost nákazy normálně se chovajícího člověka virem H5N1 od volně žijících ptáků je stejná jako pravděpodobnost nákazy tímto virem při konzumaci španělských ptáček či moravských vrabců v našich restauracích.

Komu tedy hrozí nebezpečí?

Jediné reálné nebezpečí související s H5N1 hrozí u nás **domácí drůbeží**. Při prokázání výskytu viru v chovu drůbeže bude celý chov zlikvidován veterináři. Narozdíl od volně žijících ptáků je domácí drůbež, pravděpodobně z důvodů stresujících podmínek, v nichž žije, na H5N1 mnohem citlivější.

Volně žijící ptáky virus H5N1 více méně neohrožuje. Nedochozí k tak hromadným úmrtím, která by ohrozila celé

jejich populace. Navíc je pravděpodobné, a bylo by to jediné přirozené, že se část populace ptáků s tímto virem umí vypořádat. Volně žijícím ptákům však hrozí neuvážené reakce lidí. Pokud by, stejně jako třeba v červenci 2005 v Rusku, lidé zpanikařili a začali ptáky hromadně likvidovat, mohli by existenci některých vzácnějších druhů přímo ohrozit.

Reálné nebezpečí člověku by mohlo hrozit v případě, že by tento virus zmutoval a začal se přenášet z člověka na člověka. Nebezpečí takové mutace existuje. Od roku 1997, kdy byl H5N1 poprvé u člověka identifikován, virus schopnost šířit se mezi lidmi nezískal.

Jak může ptákům pomoci veřejnost?

V prvé řadě zachovat klid. Není důvod propadat hysterii a děsit se volně žijících ptáků – nehrozí od nich žádné nebezpečí. Lze bez obav i nadále volně žijícím ptákům pomáhat, krmit je na krmitkách či zimovištích, vyvěšovat ptačí budky... opravdu nehrozí žádné nebezpečí.

V případě, že se veřejnost setká s úmyslnou likvidací ptáků či jejich hnízdišť, doporučujeme ihned kontaktovat Českou inspekci životního prostředí (www.cizp.cz) nebo Český svaz ochránců přírody (tel. 222516115) či Českou společnost ornitologickou (tel.: 274 866 700).

Co dělat při nálezu nemocného nebo mrtvého ptáka?

Při nálezu zraněného či zjevně nemocného ptáka je pro všechny případy lepší se ho nedotýkat a informovat o podrobnostech nálezů co nejrychleji místně příslušnou záchrannou stanicí pro handicapované živočichy. Kontakty na stanice jsou na www.zachranazvirat.cz. Záchranná stanice se ve spolupráci s Státní veterinární správou postará o odborný odchyt a další vyšetření. Je-li takových ptáků více pohromadě či jsou-li ptáci mrtví, je nutné zavolat rovnou Státní veterinární správu (tel. 227010142).

Záchranné stanice a ptačí chřipka

Stanice sdružené v Národní síti stanic pro handicapované živočichy nijak neomezují příjem handicapovaných ptáků, ale přijímají určitá preventivní opatření a jsou v kontaktu s místně příslušnými veterinárními správami. Veřejnosti doporučujeme ptáky do stanic nenosit, nýbrž stanici o nálezů podrobně informovat telefonicky.

Pomozte!

Ptačí chřipka znamená pro neziskové záchranné stanice velmi vysoké finanční náklady spojené s častějšími výjezdy, nákupem prostředků osobní ochrany a desinfekce. Ty jim nebudou nikým uhrazeny. Proto žádáme veřejnost o pomoc s financováním záchrany zvířat. ■

Petr Stýblo

Vyčerpaný výr získal opět svobodu

Dalšího z pacientů záchrané stanice živočichů v Rokycanech se podařilo zachránit a vrátit zpět do volné přírody. Tentokrát se jednalo o samečka výra velkého, na kterého nás upozornil obyvatel Berouna. Ten jej objevil při procházce se psem v blízkosti řeky Berounky.

Díky propagaci naší činnosti věděl o našich aktivitách a informoval nás. Při prohlídce zdravotního stavu bylo zjištěno, že se jedná o zcela vysláblého jedince, který se díky nepříznivým klimatickým podmínkám, jež panovaly v minulých týdnech, dostal do nesnází a bez lidské pomoci by jistě zahynul. Výr byl převezen do našeho záchraného centra, kde se mu dostalo dostatku potravy k tomu, aby zmobilizoval své síly a mohl být vrácen zpět do přírody.

Výr velký je největší sova v Evropě s rozpětím kolem 170 centimetrů. Má nápadná péřová ouška a ohnivě oranžové oči. Hnízdí brzy na jaře a již v únoru či březnu se v hníždě objevují vejce, na kterých samice sedí asi 35 dnů. Loví za soumraku a jeho kořisti jsou drobní obratlovci do velikosti zajíce. Výři se dožívají vysokého věku.

Díky rychlému zásahu a následné péči se podařilo vrátit v těchto dnech tuto naši největší sovu přírodě a doufat, že se ještě v tomto roce zapojí do rozmnožování. ■

Pavel MOULIS
předseda ZO ČSOP Rokycany

Pavel Moulis při krmení samečka výra velkého

Vzácná husa viděna na Berounce

V sobotu 4. března letošního roku v dopoledních hodinách pozorovali rokycanští ochránci přírody v rámci ornitologické vycházky za zimujícími opeřenci na řece Berounce vzácnou bernešku bělolící. Stalo se tak v blízkosti zimoviště vodních ptáků u Sv. Jiří v Plzni – Doubravce.

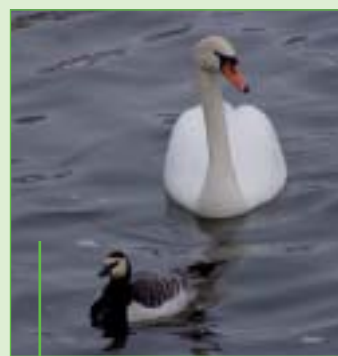
Berneška bělolící je středně velká husa o váze 1,3 až 2 kilogramy s délkou asi 60 centimetrů a rozpětím kolem 140 centimetrů. Hnízdí nejraději na skalách nebo šterku v Grónsku či Špicberkách. Na útesech a skalních výchozech v arktické tundře zakládá většinou nedaleko vody hnízdní kolonie. Hnízdění probíhá koncem června a v červenci.

Berneška bělolící

V hníždě je obvykle tři až šest sedmdesát milimetrů dlouhých vajec, na kterých husa sedí 24 až 25 dnů. Hlavní zimoviště jsou ve Velké Británii a v severozápadní Evropě. U nás se vyskytuje v zoologických zahradách či soukromých chovech.

I když se jedná v našich podmínkách o velkou vzácnost, otázkou je, odkud námi pozorovaná berneška pochází? Pták byl kroužkovaný a klidně se pohyboval v blízkosti labutí. Tudíž se zřejmě jedná o zatoulance, který ulétl soukromému chovateli či ze zoologické zahrady. Ať již je původ opeřence jakýkoli, bylo jeho pozorování velkým zpestřením naší vycházky. ■

Berneška bělolící s labutí

Pavel MOULIS
předseda ZO ČSOP Rokycany

„Lovy jinak“ – Pytláctví

Málo píšeme a málo děláme. Po měsících klidu přinese najednou redaktor celostátního periodika na svém senzacechtivém peru článek o „lovci“, který na půdě svého domu shromáždil stovky trofejí. Nikdy nevisely na žádné přehlídce, nedostaly se do přehledu plánu lovu, nepoznaly zelený ani červený puntík. A všichni se divíme, jak je tohle vlastně možné. Nikdo ho nikdy neviděl, zvěř v revíru nikomu nechybí. Při každé společné akci se nezapomene pochlubit, jak o každém kusu víme, dokonce co přesně nosí na hlavě.

Setkáváme se s novodobým pojmem – profesionální pytlák lovíci pro „kšeft“.

Srovnání

V knihách našich dědů, psaných s odborností a láskou k myslivosti, najdete pojem pytlák na každém krůčku. Po většinou chudí „občané“ přílehlého panství kladou oka či vymýšlí důmyslně upravené střílející hole, se kterými vyrážejí na noční procházky po lese zámeckého pána. Uloví zajíce, srnce, bažanta nebo někomu prostě „vypálí“ rybník. Starý pojem – Pan pytlák. A pro pana lesního, nadlesního, fořta či adjunkta je otázkou cti a slávy, ale také přežití a udržení si práce, popř. i trestu, dostat se pytlákovi na kobytku, načapat ho s kořisti a předvést před pána. A po těchto lesů pánech se střílí, anebo nestřílí. Slušní a spravedliví občas přiveli oči nad dědou z Dolní, když ulevil revíru o nějakého toho zajíčka. Doma čekala spousta hladových krků a bylo třeba masa. Trest za pytláctví se tehdy rovnal trestu za

hrdelní zločin a padaly i ruce /mluvíme ještě o „nedostatečně“ vyspělé společnosti/.

V článkách dnešních nečtivých novin a časopisů /promiňte mi ten výraz, o několika čtivých vím/ čteme o novodobých pytlácích. Jezdí v terénních autech, špičkově vybaveni na noční lovy a loví na objednávku pro hladové krky více či méně hvězdičkových hotelů a restaurací. Prohánějí se po lese, zvěř loví pomocí hledáček a člen mysliveckého sdružení s odznakem myslivecké stráže, ukryt v houštině, celý lov pozoruje a přemýšlí, jak zakročit způsobem, který je v souladu se zákonem a který ho nebude stát život. Dnes se po strážcích zákona také střílí.

V novinách čtete články, v nichž řidič automobilu najíždí do hlídky policie při běžné silniční kontrole, natož pak v noci v lese, bez lidí, bez svědků. V tu chvíli je placka myslivecké stráže opravdu jen bezcenným kouskem kovu. Nikdo nechce mít na náhrobku siluetu jelena, kterému zachránil život. Les se stal bojištěm s naprosto nevyrovnanými silami. Na jedné straně profesionální zabijáci, neváhající zabít, na druhé straně lidé, kteří dlouze přemýšlí, než mysliveckou ranou ukončí život průběrného srnce.

Zvěřina, trofeje, parohy

Jedním slovem velký, dobře zaplacený kšeft s malým rizikem. Je libo jelení steak, kančí guláš nebo srnčí hřbet na víně? Pokud jste znalec a rozpoznáte hovězí, pak je to ten lepší případ, jenže pokud se jedná opravdu o zvěřinu, ptá se někdo, kde že se vzala? Že by hostinský porazil srnce autem a bylo mu líto, nechat ho na příkopě? Jenže i tohle je pytláctví nebo spíše krádež. Zvěřina patří místně příslušnému mysliveckému sdružení a povinností člověka, který takto zvíře usmrtí, je, aby vyhledal hospodáře a celý případ mu nahlásil. Ke své velké lítosti pak zjistí, že nemá ani maso, ale i škodu na vozidle si hradí sám. Smůla. A tak občas jíme v restauracích přejetou zvěř. Aspoň něco za rozbitý nárazník.

Novodobý pojem – silniční pytláci

Horší jsou ti, kteří loví na smlouvy. Jsou povinni nalovit dostatečný počet kilogramů, maso zpracovávají v domácích bourárnách a do restaurací jde řádně myslivecky upravená a ošetřená zvěřina. Pytláctví je zaměstnání, za které se platí úkolem. Zvěř se nepřebírá, loví se vše. Veškeré lidské, myslivecké a humánní zásady jdou stranou. Střílí se březí samice, mláďata, silné a nadějně kusy. Ty mají nejvíce kilogramů. Silnější opět vítězí nad slabšími a bohatí berou chudým. Venku padá sníh. Únor, březen a duben. Čas pytláků–parohářů. O mnoho více nebezpečných, než paroháčů. Ti jsou nebezpeční jen sami sobě a občas budí i úsměv na tvářích myslivců. I když vlastně pozor, tady se taky občas, ale jen výjimečně střílí – manželky. Pytlák parohář překonává větší

Kolik „kostí“ zůstane na půdách...?

nou ploty loveckých zařízení, obor, farem ad., aby zde ukořistil cenné kosti, které pak dobře prodá na lovecký nábytek nebo na knoflíky. Při vysoké koncentraci zvěře, velké rozloze a nepřehlednosti terénu má šanci. A opět se platí za kilogramy. Ztrácí se shozy, které chybějí do vývojové řady jelena, shozy z nadějných daňků. Shoz jelena dvacateráka, který měl ukončit chovatelskou řadu, mizí v kufru škodovky a bude použit na výrobu knoflíků mysliveckých hubertusů. A oborník má zase o čem přemýšlet. Na památku mu zůstávají otisky bot ve sněhu a místo, kudy utíkal.

Věřím tomu, že i tady se v náprsní kapse skrývá krátká zbraň připravená pro případ, že by zrovna oborník neseděl za pecí a vyrazil do lesa. Nikdo se nechce nechat chytit. Jen pak zloděj volá, chyťte zloděje.

Vážený pytláku – paroháři, až polezeš celý zadýchaný zpátky přes moji ohradu, kde již několik let spokojeně žiji, a z batohu na zádech Ti bude čnít můj silný pravý paroh, který mi tady nasadili moji kamarádi jelena, když jsem si zrovna, „berouc“ paši na louce, neohlídal svůj rudl holé, ještě se jednou ohlédni, zastav, vyndej lup, polož jej vedle své pravé nohy a teď už utíkej a neďivej se za sebe. Stále ještě nosím na hlavě druhý, silnější shoz s hrozivou špicí, kterou Ti lezouc přes moji ohradu natrhnu pr...

Jelen z knížecích plání.

/Tato zpověď krále zvířat našich honiteb budiž přibita silným hřebem do každého místa, kudy chodí pytláci, ať se na své cestě za lupem pobaví, i když možná....?/

Vyspělá společnost

Článek je psán s jistou dávkou nadsázky, ironie a lehkého humoru nad děním, které vůbec humorné není. Ale není ani tragické, i když je o umírání, není nové, protože má svou historii, a v podmínkách našeho právního řádu není ani řešitelné. Když jsem se uvolil k funkci myslivecké stráže v našem MS, jel jsem spolu s kolegy myslivci vykonat zkoušku – písemný test. A tady jsem se dozvěděl, co můžu a nesmím, kterou rukou pytlákovi podávat průkaz a kterou ho zdravít, kam mám volat, když klečím na chlapovi u zhaslého srnce, po kolika ranách z pistole proti mé osobě můžu konečně vystřelit i já a jak nejlépe zločinci vysvětlit, že pomoc policie je už na cestě. Budu dělat bububu na rodinu na nedělním výletě na kolech honitbou a mávat služebním průkazem, budu vysvětlovat mladému, nadějnému páru, že seník je sklad krmiva, budu ctít veškeré zásady a normy mysliveckého a lidského počinání v lese.

Ve chvíli, kdy uvidím v noci pod posedem zaparkovat terénní vůz se zabláčenou registrační značkou, budu volat pro příjezd policie či jiné složky, je třeba případu. A já doposud žiji. Takže, až padne první kus, popř. já, zavolám z posledních sil Lovu Zdar.

Ing. Miloslav Louda

Expozice ZNM Ohrada Hluboká n. Vltavou – historie pytláctví

INZERCE

**POMÁHÁME
LESŮM RŮST**

Vysoce kvalitní samočišticí ocelové
svodnice vody tuzemské výroby.

OCELOVÉ SVODNICE SILVACO

- bezproblémový provoz veškerých dopravních prostředků
- několik variant svodnic pro různé konstrukční situace
- též v provedení s patkami do betonu, vhodné do asfaltovaných a betonem zpevněných cest
- na přání zákazníků zajistíme povrchovou úpravu svodnic žárovým zinkováním
- standardní délky 2, 3, 4, 5 a 6 metrů
- životnost 20 až 25 let
- průmyslová práva na výrobu svodnic

**DOPRAVA
ZDARMA**

fax: 800 172 579
zákaznická linka: 566 655 555
e-mail: objednavky@silvaco.cz
www.silvaco.cz

Díl osmý: Rostliny ve fotografii

K dalším oborům fotografování přírody patří snímky rostlin. Ten, kdo má rád květiny, určitě zatouží i po jejich fotografování, aby si uchoval jejich krásu nejen ve vzpomínkách, ale aby zůstala též dokumentace.

K fotografování květin potřebujeme převážně jen základní objektiv 50 nebo 80 mm. Ten zcela postačí. Náročnější fotografové mohou využít i objektivy – makro. Makroobjektivy jsou určeny pro fotografování detailů, protože umožňují fotoaparátu zaostřit objekty nacházející se velmi blízko objektivu.

Řada fotografů využívá také mezikroužky, což jsou „kroužky“ bez čočky, které se nasazují mezi objektiv a fotoaparát. Prodlužují výtah objektivu, a tím umožní kratší přiblížení se k objektu (obr. 1).

Když už máme patřičné vybavení, klasický přístroj či digitální, můžeme se vypravit do terénu. Základním předpokladem fotografování rostlin je dobrá znalost druhů. Už z toho důvodu, že potom víme, kde určitou rostlinu hledat a hlavně v kterém období.

Pro fotografování rostlin musíme mít samozřejmě i stativ, protože většinou fotografujeme dlouhými expozicemi, abychom docílili velkou hloubku ostrosti (obr. 2). Mnozí fotografové ještě používají k prosvětlení stínů blesk. Podle náročnosti někdy postačí jen vestavěný blesk, který máme na fotoaparátu, jindy používáme větší – přídatný.

Máme-li bílou odrazovou desku, můžeme ji použít i při fotografování květin. Jedná se o různě velkou desku, např. 40 x 40 cm, která nám poslouží při mírném naklonění vedle květiny k prosvětlení stínů (obr. 3).

Fotografové, kteří se specializují na květiny, mají ještě další pomůcky, s kterými si v přírodě pomáhají. K běžnému zařízení patří přenosné pozadí. Jde o zelenou desku z kartonu, kterou posazují za objekt. Většinou se ho využívá při fotografování květin pro různé atlasy, aby samotný květ dobře vynikl (obr. 4). Deska pozadí se postaví na zem a z druhé strany jen podepře, může se zhotovit i taková, která má na spodním okraji malé bodce, jimiž se zapíchne do země.

Největším problémem při fotografování rostlin je jejich pohyb. Seběmenší vánek nám větší rostliny rozhýbe, pročež nemůžeme použít dlouhou expozici. V takovém případě pomůže zapření lodyhy klacíkem z jedné nebo dvou stran. Také můžeme lodyhu dole u země obložit trávou či listím. Tím zamezíme rozechvění celé rostliny. Mnozí to řeší tak, že ze strany, odkud vane větřík, zapíchnou do země dva slabé kůlky, na které navlečou igelitový sáček. Podle potřeby můžeme takové zástěny udělat dvě vedle sebe nebo je zahneme do pravého úhlu apod. Vždy podle potřeby, abychom zamezili chvění květiny. Zajímavých výsledků lze dosáhnout, když fotografujeme rostliny proti slunci a potom je slabě přibleskneme bleskem (obr. 5).

Celkové snímky rostlin nebo záběry kvetoucí louky nejsou tak zajímavé a fotogenické jako snímky detailů. Často připravení dokonalého záběru rostliny vyžaduje mnoho času a trpělivosti. Už také z toho důvodu, že někdy čekáme na slunce, které nám zakryl mohutný mrak. Ale s tím musí všichni, kdo se rozhodli fotografovat krásy přírody, počítat. ■

Jaromír Zumr st.

obr. 3

obr. 4

obr. 5

obr. 1

obr. 2

Zima byla krásná a inspirující

Vyhodnocení zimního čtvrtfinále Fotografické soutěže čtenářů časopisu Lesu zdar probíhalo opět v kategoriích Les a krajina, Zvěř, Rostlina a dřevina.

Potěšující je, že se kola zúčastnilo více soutěžících, než tomu bylo na podzim. Opět bylo z čeho vybírat a kvalita fotografií i samotných námětů se také posunula o něco výše. S potěšením tedy vyhlášíme výsledky tohoto kola:

Kategorie LES A KRAJINA

- 1 Jiří Mlčoušek – Rejchartický
- 2 Jiří Lisník – Zima a Antonín Říha – Mráz
- 3 Tomáš Pospíšil – Osamělí běžci

Kategorie ZVĚŘ

- 1 Tomáš Pospíšil – Vlci
- 2 Antonín Říha – Útok rysa a Jan Felger – Pohled
- 3 Jan Šusta – Hostina

Kategorie ROSTLINA A DŘEVINA

- 1 Tomáš Pospíšil – Ploník obecný
- 2 M Slavinger – Šípek
- 3 Karel Ježek – Přicházející zima

Rejchartický – Jiří Mlčoušek

Mráz – Antonín Říha

Osamělí běžci – Tomáš Pospíšil

Zima – Jiří Lisník

Ploník obecný – Tomáš Pospíšil

Šípek – M. Slavinger

Vlci – Tomáš Pospíšil

Rys – Antonín Říha

Pohled – Jan Felger

Přicházející zima – Karel Ježek

Osamělí běžci – Jan Šusta

Upozorňujeme soutěžící do dalších kol, že se do každé kategorie zasílají pouze 3 fotografie od jednoho autora. Pokud by byl z vaší strany zájem o užší spolupráci (nabídka fotografií k využití nejen v Lesu zdar), kontaktujte ing. Jaroslava Karase – karas@lesycr.cz

Pedagogika tak trochu jinak

Ve dnech 24. - 26. února proběhl v Rokytnici v Orlických horách zážitkový víkend pro mládež, který byl finančně podpořen státním podnikem Lesy České republiky.

Pod slovem pedagogika si mnozí z nás představí učitele ve školní třídě snažící se předat vědomostní odkaz, tvořený mnoho stovek let naší kulturou. Dnešní pojetí pedagogiky zapomíná na budování vztahu člověka k přírodě. Naučit ho přírodu vnímat, rozumět jí a hlavně se v ní umět chovat, protože ne vždy jsou zásahy člověka v přírodě zrovna ty nejšetrnější. Tyto dovednosti je potřeba naučit zejména mladého člověka. Jak praví české přísloví, starého psa novým kouskům nenaučíš. Ve smyslu pedagogického se tady jedná o záměrnou, cílenou a hlavně pravidelnou činnost.

Krásné, ušlechtilé pedagogické cíle však naráží na problém nejzávažnější. A tím problémem je mladý člověk sám. Díky své nevyzrálosti odmítá v mnoha případech pod nátlakem konzumní společnosti a vrstevníků přijímat zákonitosti přírodních moudrostí. Doba, v níž žijeme, nepodporuje aktivity v přírodě v pravém slova smyslu. Týká se převážně výkonu a posouvání hranic outdoorových extrémních sportů, takže příroda v konečné podobě vyjde jako protivník pro boj člověka s ní.

Jednou z možných nadějí tuto realitu změnit je zážitková pedagogika. Její principy vznikaly kdesi ve Velké Británii pod rukou Kurta Hahna. Ten tvrdil, že člověk se učí zejména na základě vlastní zkušenosti. Z toho plyne, jestliže připravíme pro mladého člověka víkend plný her a zábavy v přírodě, tak na základě této pozitivní zkušenosti začne přemýšlet o přírodě jinak. Uvědomí si, co cítil, co vnímal a co udělá pro to, aby jeho děti za nějaký čas mohly cítit a vnímat v přírodě to samé.

Nezastupitelnou roli při těchto pobytech v přírodě má lektor. Snaží se stimulovat účastníky k přemýšlení nad získanými prožitky, aby docházelo ke zkušenostnímu učení. Jinak by prožitky vyzněly do prázdna a vše by bylo jen o konzumním přijímání připravených aktivit. Účastník se sám snaží vytěžit svoji aktivitou přínos z tohoto pobytu v přírodě. Dalším úkolem lektora je udržovat stálou hladinu dramatického příběhu umožňující lepší motivaci účastníků. Většinou se jedná o příběhy, které dobře zná mládež z filmových pláten a televizních pořadů. Na ty se pak nabalují

Stavba iglů

herní systémy, které mají pedagogický potenciál. Takže v konečné fázi to mladé lidi baví, protože jsou to věci, se kterými se běžně setkávají a dobře je znají.

Spolupráce na těchto programech s Lesy ČR vznikla v roce 2004. V této době jsem studoval na UP-Olomouc obor Rekreologie. Náplní tohoto studia byla převážně zážitková pedagogika. Tuto teoretickou rovinu stvrzovala praxe v různých outdoorových firmách a letních táborech pro děti a mládež. Na základě vytvořeného projektu byly uspořádány už tři víkendové programy v přírodě pro klienty nízkoprahového zařízení Klídek a v současné době se připravuje další. Splnily své očekávání a svoji náplní nadchly své účastníky. Věřím proto v jejich pokračování a v dohledné době i rozšíření pro další mladé lidi, které zaujme tato myšlenka trávení volného času.

Koncepce posledního zážitkového víkendu se odvíjela od příběhového dramatu hledání sněžného muže, nazývaného též Yetti. V úvodu bylo důležité nabuzení tajemné atmosféry za honbou tohoto mystického tvora, pokračující v důkladné přípravě hledačů prostřednictvím pohybových her (orientace v noční i denní zimní přírodě, stopování lesní zvěře, stavba Iglů). V závěru, při imaginárním dopadení Yetiho, dojde k vážné diskusi, neohrozíme-li jeho život. Jestli jsme domysleli veškeré důsledky spojené s jeho objevením. Uchovat tohoto tvora v přirozeném prostředí dále, nebo ho lapit na výzkum? Jde o vyjádření jisté podobnosti s odhalováním jiných přírodních krás v našem reálném světě. Zamyšlení nad citlivostí vztahu člověka a přírody. ■

Bc. Lukáš Tříška
realizátor zážitkových aktivit PROSTOR PRO, o. s.

Večerní skotačení na sněhu

Yeti

Poznáváme stopy zvěře

Z činnosti Souboru loveckých trubačů LČR – LS Jeseník

Vznik Souboru loveckých trubačů LČR – LS Jeseník se datuje k závěru roku 2002 po rozdělení původního souboru, který vystupoval pod hlavičkou LS Javorník. Se souhlasem vedení podniku o účinkování obou hudebních těles v oblasti byl soubor vybaven zcela novými nástroji (Parforzní lesní rohy Es-B) a stejnokrojovými součástmi, vzor LČR.

Po počátečním období střídání členů se soubor konsolidoval a vystupuje pod vedením Renáty Jeřábkové s členy Ing. Radoslavem Procházkou a Vladimírem Kohoutkem.

Soubor plně pokrývá nejen potřeby lesní správy, ale i ředitelství podniku a mnoha organizátorů různých akcí v regionu. Vystupuje pravidelně u příležitostí vernisáží výstav ve Vlastivědném muzeu Jesenicka, místním divadle a kině. Zahajuje a ukončuje svým vystoupením přehlídky trofejí spárkaté zvěře okresu Jeseník, okresní přebory ve střílné brokem (Písečná) a předběžné zkoušky barvařů (Domašov). Jsou zváni k vystoupením na organizovaných Hubertových jízdách na Rejvízu a v Horních Heřmanicích. Jejich účast je vysoce hodnocena při Svatohubertských mších (Praha – Chrám Sv. Víta, Horní Krupa, Třemešek, Písečná, Domašov), mysliveckých slavnostech (Kuks, Chotěboř, Slezské Zabkowice – Polsko), mysliveckých plesích (Brno, Paseka), posledních lečí (Lipová-Lázně) a jiných slavnostních příležitostech (návštěva prezidentů ČR a Polska v Jeseníku, otevření lesního hřbitova obětí 2. světové války, vysvěcení kapličky ve Svratouchu, semináře psychiatrů v Jeseníku Lázních, oslavy 1. máje v Jeseníku a mnoho jiných). Svým vystoupením přispívají i k důstojným rozloučením se zeměřelými pracovníky, a to nejen lesní správy, ale i s bývalými zaměstnanci Lesního závodu Jeseník. Pravidelně se zúčastňují různých soutěží mysliveckých trubačů (Hranice n. M., Sv. Florian – Rakousko, Ladek Zdroj – Polsko, Vojník – Slovinsko).

K účasti na mezinárodních soutěžích je zpravidla požadováno vystoupení početnějších souborů. Z těchto důvodů dochází k účelovému spojení souboru z LS Jeseník se souborem z LS Javorník. Dosahované výsledky jsou velmi dobré. Na poslední mezinárodní soutěži ve Vojniku u Celje ve Slovinsku získali naši vystupující v kategorii „S“ z 23 souborů pěkné 13. místo a umístěním ve „zlatém pásmu“ získali i „zlatý odznak“ z této soutěže. Navíc obdrželi ještě „zlatý odznak“ jako cenu starosty Vojniku za „nejlibivější“ vystoupení.

Z posledních společných vystoupení nelze také opomenout vystoupení na 10. reprezentačním plese LČR v Hradci Králové v roce 2006.

Neskromné jsou i další plány do budoucna. Již nyní se oba soubory připravují na společné vystoupení na mezinárodní soutěži, která se bude v červenci 2006 konat v Dánsku. Všichni věří, že úspěšně navážou na již získané úspěchy.

Soubor loveckých trubačů LČR – Lesní správy Jeseník, svými vystoupeními na různých odborných a společenských akcích, pořádaných mnoha spolky a organizacemi, důstojně reprezentuje nejen lesní správu, ale hlavně Lesy České republiky, s. p. jako celek. A lze si jen přát, aby elán členů souboru vydržel co nejdéle.

Renáta Jeřábková
vedoucí souboru
Ing. Jaromír Latner, CSc.
lesní správce

Naši trubači

Pronajímat honitby s DPH, nebo bez

Je pronajímatel honitby oprávněn účtovat cenu včetně DPH? Odpověď na tuto otázku je předmětem diskuse, která se rozhořela v poslední době v souvislosti s nedávným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové (č. j. 21 Co 512/2005.). Jednou z reakcí na zmíněný rozsudek byl článek JUDr. Staňka v časopise Svět myslivosti (3/2006). Pozastavil se v něm nad pojetím pronájmu honitby (Pronajímá se právo myslivosti nebo nemovist?), předložil přehled příslušné stávající legislativy a dospěl k závěru, že pronájem honebních pozemků de facto (v rozporu se soudním rozhodnutím) znamená pronájem honebního práva. Ke stejnému závěru, který potvrzuje také stanovisko Ministerstva financí ČR, dospěla v následující reakci i Ing. Kadeřávková z LČR.

Lesy České republiky, s.p. uzavírají s jednotlivými myslivectvími sdruženími smlouvy o nájmu honitby. Pronajímatel má podle zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku a zakládací listiny Ministerstva zemědělství České republiky právo hospodařit s majetkem státu. Majetek státu zahrnuje též pozemky, které jsou honebními pozemky podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Výše uvedenou smlouvou pronajímá pronajímatel nájemci honitbu, aby v ní po sjednanou dobu vykonával právo myslivosti.

Honitbou je podle §2 písm. i) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti soubor souvisejících honebních pozemků jednoho nebo více vlastníků, v němž lze provádět právo myslivosti. Pronájem honitby nelze slučovat s klasickým pronájmem pozemků a nevztahuje se na něj § 56 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, tj. nejedná se o osvobozené plnění, a to z několika dalších důvodů. Jedním z nich jsou ust. §§ 16 a 17 zákona o státním podniku a § 4 zákona o lesích, na základě nichž, v případě, že by se jednalo o klasický pronájem lesních pozemků, musel by tento být se souhlasem zakladatele. Dále řadu pozemků Lesy ČR, s.p. pronajímají k podnikatelským účelům, např. lomy, ostatní plochy apod., které jsou rovněž součástí honitby, a dva pronájmy téhož pozemku nejsou v podstatě možné (v tomto případě by se mělo jednat o podnájem).

Závěrem

U nájmu honitby se jedná o právo užití pozemků k provozování práva myslivosti, nejedná se o nájem pozemku, ale o službu. Dle § 14 odst. 1 písm. b) zákona č. 235/2004 Sb., o DPH se službou rozumí i poskytnutí práva využití věci nebo práva anebo jiné majetkově využitelné hodnoty. Na základě výše uvedeného podléhá nájem honitby základní sazbě DPH ve výši 19 %.

Tento závěr je potvrzen stanoviskem Ministerstva financí ČR – vydaným dne 4. 5. 2005, evidenční číslo 25316 a je uveřejněn na webových stránkách MFČR na adrese: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/9_3020.html?year=2005 ■

Ing. Miluše Kadeřávková
podnikové ředitelství LČR
Ilustrační foto J. Karas

Mufloni v Židlochovicích

Kazatelna

Vybíráme z tisku

Kalamita

Slovácké noviny, 25. 2. 2006 (kráceno)

Nedávno tam stály vzpřímené stromy, z nichž některé měly ještě víc než půl století tvořit plíce kraje, zatímco jiným chybělo jen málo let k dospělosti. Stačil však příděl těžkého a mokrého sněhu aby po vší kráse zůstaly v nejednom porostu v chřibských lesích jenom zlomy kmenů, zpřelámané a pozohýbané stromy. Jedním slovem spoušť, jejíž nepřístupnost zhoršovala nemalá vrstva sněhu. Pro každého, kdo dovede obdivovat krásu lesa, je pohled na zpřelámané stromy zdrcující. Lehko není lesníkům z LS Buchlovice, ale jako lékaři museli tam, kde nebyla vysoká vrstva sněhové pokrývky, zasáhnout hned. Zjistit rozmístění polomů, určit oblasti soustředění, odhadnout množství a stanovit další postup. Les je složité pracoviště, člověk je nucen přizpůsobovat se mimořádným situacím a proti původním předpokladům hledat jiná řešení. Všichni, kdo v lese pracují, jsou si toho vědomi. Jakákoliv řešení se dnes neobejde bez spolupráce.

Psi drancují lesy

Naše Valašsko, 28. 2. 2006

Desítky potrhanych smrčích kusů nacházejí v těchto dnech myslivci v lesích na Vsetínsku. Důvodem je tuhá zima, která bere zvířím síly: dokáží ji pak uštvat i psi, které nezodpovědní majitelé pustí do lesa během obvyklé procházky. „Některý pes dokáže srnu i strhnout, jiný ji zase uštvé tak, že stejně uhynie,“ vysvětlil Josef Dobeš ze vsetínské správy Lesů České republiky. Odborníci podotýkají, že určitý úbytek zvířete je v zimě přirozený, letos se ale situace téměř vymkla kontrole. „Smy odolají nepřízní počasí, nedostatku potravy nebo přirozeným predátorům, tlak psů už ale nezvládají,“ soudí Dušan Pindák z odboru životního prostředí vsetínské radnice.

V lesích leží stovky vyvrácených stromů

Deník Chomutovska, 1. 3. 2006 (kráceno)

Lesáci z Chomutovska počítají škody, které napáchala prosincová sněhová vichřice. I když se kvůli počasí na některá místa ještě nedostali, odhadují, že je poškozeno velké množství stromů. Po vichřici a dlouhé zimě zůstaly vyvráceny především jehličnaté stromy. „Jsou to zejména smrky,“ doplnil lesní správce Zbyněk Šobr z klášterské správy Lesů ČR. „Mají mělký kořenový systém, a tak si s nimi vichřice lehce poradí a mnoho jich vyvrátí.“ Nejvíce vyvrácených stromů leží u Kryštofových Hamrů u Jelení hory. „Je tam asi čtyři sta kubiků dřeva,“ odhaduje Zbyněk Šobr. V lesích na Chomutovsku, které jsou ve správě Lesů ČR, je však poničených, polámaných a vyvrácených stromů mnohem více. Do neodklizeného dřeva by se v létě mohl dostat kůrovec, proto musí lesáci stromy odklízet co nejdříve.

Lesníci odklízejí polomy

Mladá fronta Dnes, 28. 2. 2006 (kráceno)

Sněhová kalamita z počátku ledna zasáhla většinu lesů na jihu Čech. Po polomech tak leží na stovkách hektarů statisíce kubiků dřeva, které musejí lesníci do poloviny roku vytěžit. Na jihu Čech jsou největší škody na Třeboňsku a Novohradsku. V některých oblastech popadal i trojnásobek roční těžby, majitelé lesů musejí najímat dělníky a vybavení z jiných regionů. Na Třeboňsku popadalo 320 tisíc kubiků dřeva, roční těžba je zde 100 tisíc kubiků. „Potřebujeme do pololetí mít co nejvíce dřeva vytěženého, protože borovice v létě zmodrají a odběratelé je chtít nebudou. Prodáme je jen za minimální ceny,“ řekl lesní správce v Třeboni Jaroslav Slanec. Na Novohradsku popadalo 135 tisíc kubiků dřeva a na Jindřichohradecku leží přes padesát tisíc kubiků, tj. tři čtvrtiny roční těžby.

V lesích Jindřichohradecka tak zůstává dřevo za 67,5 milionu korun. Pro lesníky je špatné, že polámané jsou hlavně stromy do třiceti let, zbytky se hodí jen jako dřevo palivové nebo pro papírny. Za to se však platí o polovinu méně než za stoletý kmen. Třebaže v lesích leží stovky kubiků dřeva, jeho cena na trhu se stále nepohnula. Pily kupují kulatinu za 1350–1400 korun za kubik borovice. „Ceny se drží také kvůli Rakušanům, kteří dřevo i za tyto ceny koupí. Bez nich by byl na trhu přetlak a ceny by klesly,“ řekl majitel pily v Brlohu Jan Jakeš.

Letošní zima dala zabrat také lesům

Tachovský deník, 9. 3. 2006 (kráceno)

Na letošní zimu už doplatili snad všichni. Zemědělci, myslivci, rybáři a v neposlední řadě lesníci. Všichni totiž utrpěli ztráty. Lesníci už škody počítají. Vědí, že došlo k polámaní vršků stromů. Konkrétní vyčíslení však zatím není, protože do některých míst se ještě nemohou dostat. „Škody po zimě jsou. Jde o vrškové zlomy. Počítáme se ztrátou osmi tisíc kubiků,“ uvedl zástupce lesního správce z Lesů Planá Eduard Malačina. Škody mohou být ještě vyšší, neměly by však přesáhnout deset tisíc kubiků. „Dřevo, které se vytěží z polomů bude zpracováno a využito. Možná se to projeví na jeho nižší ceně. Mohla by klesnout o dvacet procent,“ uvedl Malačina. Nejhorší situace je na hranicích s Německem.

Národní park Šumava se přiblížil další etapě

Listy Prachaticka, 3. 3. 2006 (kráceno)

Správa Národního parku a ChKO Šumava připravila novou zónaci. Smyslem je zařazení nejceněnějších částí ekosystémů parku do I. ochranné zóny, připravení dostatečně životaschopné rozvojové – III. zóny v blízkosti a podle potřeb obcí, jakož i vymezení přechodné – II. zóny (turistika, rekreace, poznání, ochrana proti šíření kůrovců apod). Důvodem pro změny je i náprava chybného rozhodnutí, kterým došlo k rozkouskování území na 135 fragmentů. Cílem je tato území stmelit. Jejich konečný počet se má ustálit na 59.

Nejcennější území v I. ochranné zóně může v dohledné době zaujmout 39 procent. Vyčleněné území prvních zón se má obejít bez výrazných zásahů člověka. To ale neznamená, že hořcovou pastvinu nebude vlastník nebo nájemce přepásat apod. Předpokládáme, že minimálně polovina z těchto nejceněnějších území může být s malým podílem lidské intervence a péče již teď. Patří sem všechna rašeliniště, pralesovité zbytky ale i řada horských lesů. Zde tedy hovoříme o „bezzásahovosti“.

Správa změny představuje na jednotlivých obcích, dojíždí na veřejná projednávání se starosty a zastupiteli. Problematikou se bude zabývat Rada NP a následně ministerstvo životního prostředí.

Mufloni, divočáci, kuny i sokoli jsou v Praze doma

Mladá fronta Dnes, 4. 3. 2006 (kráceno)

Hlavní město je překvapivě bohaté na druhy zvířete. V kráském lese mohou návštěvníci vidět stádo muflonů. V Šárce či v Chuchli jsou divoká prasata, kterých je v posledních letech v Praze více než dost. Na polích v těsné blízkosti hlavního města bývají k vidění koroptve. „To je hlavně zásluha myslivců z Roztok u Prahy a Průhonice,“ řekl Jiří Šilha z ústředí Českomoravské myslivecké jednoty. V historickém centru je možné vidět kroužícího dravce, který hnízdí ve věži Týnského chrámu. Sokol, který ulétl sokolníkovi, je nyní ochráncem pražských památek. Důvod? K jídlu si dopřává holuby. Kormoráni zimují v Vltavě u okolí Baby v Praze 6. Na Vltavě mezi racky a labutěmi jsou k vidění kachny divoké. Husy můžeme spatřit na jaře a na podzim na tahu. Silně se rozmnožila volavka popelavá s kormoránem velkým, kteří při náletu na malý rybník mohou zcela zlikvidovat rybi osádku.

Jan Brandejs
podnikové říditelství LČR

Nové odborné publikace a knihy z oboru lesnictví a příbuzných oborů

Lesné semenárstvo na Slovensku

Ján Hoffmann, Katarína Chválová a Eva Palátová

Publikace je rozdělena do tří částí: všeobecné základy lesního semenářství a technologie zpracování semen lesních dřevin; speciální semenářství jednotlivých druhů dřevin; přehledy a rejstříky. V první části jsou stručně uvedeny základy biologie semen lesních dřevin, od nichž se odvíjí technologie zpracování semenné suroviny, skladování osiva lesních dřevin a jeho předosevní příprava. Druhá část knihy je věnována semenářství stromových druhů lesních dřevin, které je pro komplexnost a provozní požadavky doplněno o dvanáct nejčastěji se vyskytujících keřovitých druhů dřevin. U každé dřeviny je uveden popis květu jako biologického základu plodu a semena, popis plodu, popis semena, biologicko-technické parametry a zkouška klíčivosti nebo životnosti semena. Pro účely provozu je uveden způsob skladování a předosevní přípravy osiva. V závěru u každé dřeviny je ucelený popis semenáčku od děložních listů po listy pravé. Všechny stádia reprodukčního materiálu (květ - plod - semeno a jeho zkouška - semenáček) jsou pro ulehčení identifikace zdokumentovány barevnými fotografiemi. V závěru druhé části je v tabulkové formě zpracován přehled základních údajů o plodnosti a osivu vybraných lesních dřevin strukturovaný na domácí a introdukované, jehličnaté a listnaté dřeviny. Třetí část publikace obsahuje přehled odborných semenářských termínů, přehled literatury a rejstřík slovenských, českých a latinských názvů dřevin.

Vyd. Perex K+K, s.r.o., pro vydavatelství Lesmedium, k.s., Bratislava, 2005

/přiděleno technické knihovně LČR HK/

Produkce krytokořenného sadebního materiálu lesních dřevin

Oldřich Mauer a kolektiv

Publikace zveřejňuje současné výsledky výzkumných a ověřovacích prací kolektivu pracovníků specializujících se na předmětnou problematiku v rámci výzkumných záměrů MSM 621 564 8902 a MZE 000207020, současně pak též výsledky spolupráce a praktických poznatků z produkce krytokořenného sadebního materiálu v Polsku, zejména pak v oblasti Horního Slezska, které je svými stanovištními podmínkami blízké podmínkám v České republice. Autorský kolektiv pod vedením prof. Mauera ve složení doc. Palátová, ing. Bártoová, ing. Jurásek, ing. Nárovcová a ing. Szabla sestavil přehled od historie používání obalů až po současnost. V knize nechybí základní charakteristiky kvality obalů, problematika deformace kořenového systému, konstrukční a technologická řešení k zamezení vzniku deformací kořenového systému a typy obalů. V knize čtenář nalezne doplněné katalogové listy biologicky ověřených typů obalů pro pěstování sadebního materiálu lesních dřevin. Velmi hodnotná je kapitola zabývající se technologiemi pěstování prostokořenných a krytokořenných semenáčků v umělých krytech (fóliovnících), na volných plochách, dále typy substrátů a metody hnojení krytokořenného sadebního materiálu. Kniha je doplněna kapitolou polského odborníka ing. Kazimiera Szabla o umělé mykorhizaci a ekonomických aspektech obnovy lesa krytokořenným sadebním materiálem.

Vyd. Sdružení lesních školkařů ČR ve spolupráci s Ústavem zakládání a pěstění lesů Lesnické a dřevařské fakulty MZLU Brno v Lesnické práci, s.r.o., 2006

/přiděleno technické knihovně LČR HK/

Základy ochrany lesa v praxi

Petr Zahradník

Hlavním posláním publikace je podat stručné metodické návody kontroly a ochrany proti nejvýznamnějším škůdcům, včetně informací o symptomech poškození. V části věnované obecným ochranným strategiím proti hlavním významným skupinám škůdců jsou uvedeny základní obecné principy ochrany, které se zejména v termínech u jednotlivých druhů mírně odlišují. Se znalostí bionomie konkrétního škůdce je však lze využít i pro druhy, které zde nejsou uvedeny. V obecných strategiích jsou uvedena i kritéria pro nutnost provádění zásahů. V kombinaci s tabulkou škůdců lze zvážit možná rizika a potřebnost zásahů pro konkrétního škůdce. Další část tvoří

kalendář ochranných prací. Nejdůležitější částí jsou vlastní postupy pro kontrolu a ochranu. Všechny zde uvedené druhy (kalamitní škůdci a další, kteří se v posledních letech přemnožili) byly zpracovány formou letáků Lesní ochrannou službou. S ohledem na rozsah letáků však ani v nich nejsou v některých případech uvedeny všechny potřebné informace až do detailu. Následují dvě krátké kapitoly věnované obecným zásadám používání pesticidů a aplikační techniky. V části věnované legislativě se čtenář může seznámit s nejdůležitějšími právními předpisy, které se ochrany lesa bezprostředně týkají. Při jejich komentování nešlo, až na výjimky, o přepis jednotlivých paragrafů, ale o vystižení základních oblastí a problémů, kterými se daný zákon zabývá. Zejména zákon o rostlinolékařské péči a příslušné vyhlášky, které byly schváleny v roce 2004, obsahují řadu velmi důležitých informací, se kterými by se měl každý, kdo se ochranou lesa zabývá, důkladně seznámit.

Vyd. VÚLHM Jíloviště-Strnady, 2005

/přiděleno technické knihovně LČR HK/

Aplikace přípravků na ochranu lesa

Petr Zahradník

Předkládaná publikace do určité míry navazuje na "Základy ochrany lesa v praxi" (P. Zahradník, VÚLHM Jíloviště-Strnady, 2005). Podrobněji rozebírá aplikační techniku a vlastní aplikaci pesticidů. Soustřeďuje se zejména na obecné principy a vyhýbá se vyjmenovávání jednotlivých přístrojů a přípravků, u kterých odkazuje na informační zdroje. Vedle obecného členění aplikační techniky se stručnou konstrukční charakteristikou a uvedením příkladů, kde je vhodné ji použít, je hlavní těžiště položeno na způsoby aplikace proti jednotlivým skupinám škodlivých činitelů. Jsou zde uvedeny praktické návody a rady, vyzdvíženy výhody a nevýhody atd. Značná pozornost je věnována bezpečnosti práce při aplikaci pesticidů a základům první pomoci. V závěru publikace jsou uvedeny informace o právních předpisech z okruhů bezpečnosti práce a ochrany zdraví, pesticidů a aplikační techniky.

Vyd. VÚLHM Jíloviště-Strnady, 2006

/přiděleno technické knihovně LČR HK/

Národní park Šumava a jeho ohroženost kalamitním přemnožením kůrovců

Jaroslav Mentberger

V útlé brožurce autor mapuje mediální i odbornou kampaň ve vztahu k přemnožení lýkožrouta smrkového v Chráněné krajinné oblasti a Národním parku Šumava a v Národním parku Bavorský les. Porovnává přírodní podmínky chráněných oblastí na české a německé straně Šumavy, popisuje rozsah napadení a míru zásahů proti kůrovcům. Seznamuje s postojem odborné i laické veřejnosti. Autor přesně cituje průběhy všech diskusí od roku 1992 do roku 2005 a postupy lesníků, lesnických sdružení, MZe a především MŽP tak, aby si čtenář udělal obrázek o postupu všech stran v "kauze kůrovec". Diskuse komentuje a zamýšlí se nad formami řešení vedoucími ke vzájemné dohodě. Text je doplněn i článkem RNDr. V. Skuhravého, který se zabývá návrhem jadrových zón Národního parku Šumava.

Vyd. Lesnická práce, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, 2006

/zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/

Rádce vlastníka lesa do výměry 50 ha

kolektiv autorů z Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem

Publikace obsahuje nejdůležitější informace z právních předpisů upravujících vlastnictví lesa a hospodaření v něm. Je určena vlastníkům lesů do výměry 50 ha hospodařícím bez vlastního lesního hospodářského plánu a vlastníkům zemědělské půdy, kteří zvažují její zalesnění. K brožurce je přiložena příloha s kontakty na subjekty v rámci České republiky.

Vyd. ÚHÚL Brandýs nad Labem, 2005

/darováno technické knihovně LČR HK/

Jiří Uhlíř
podnikové ředitelství LČR

VÝSTAVIŠTĚ LYSÁ NAD LABEM
 Masarykova 1727, 289 22 Lysá nad Labem
 tel.: 325 552 051, fax: 325 552 050, e-mail: vll@vll.cz, www.vll.cz

**NATURA
VIVA**

25.-28. 5. 2006

O LESÍCH KAVKAZU A STŘEDNÍ ASIE

Jak jsme již naše čtenáře informovali, proběhla koncem října 2005 mezinárodní konference FAO, která byla organizačně zajišťována LČR. Materiály z konference jsou uveřejněny na stránkách UNECE/FAO na adrese <http://www.unece.org/trade/timber/mis/2005Kritiny.htm> a je možné seznámit se zde s popisem lesnictví v jednotlivých státech regionu a také s jednotlivými prezentacemi přednášejících. Jedná se o jedinečný zdroj informací pro zájemce o světové lesnictví a současně i o dobrý jazykový trénink vaší odborné angličtiny a ruštiny.

M. Kravka, OZV

Vážení čtenáři,

dovoluji si Vás jménem organizátorů informovat o přípravě semináře „VLIV ZVĚŘE NA STAV LESA“, který pořádá MŽP, OEKL, odd. ochrany lesa, společně s Lesní a rybníční správou majetku CM. Seminář se uskuteční pod patronací náměstka ministra RNDr. Františka Pojera dne 25. 4. 2006 na zámku Dobříš a na ověřovacím objektu polesí Sv. Anna.

Na semináři budou mj. prezentovány výsledky výzkumného projektu MŽP, které pod názvem Způsoby omezení negativního vlivu zvěře na stav lesa řešil v období let 2003–2005 IFER Jílové – Ústav pro výzkum lesních ekosystémů.

Organizační a odborný garant semináře:

Ing. Vladislav Ferkl, OEKL MŽP

tel. 267 122 413, e-mail: Vladislav_Ferkl@env.cz

LABUŤ NARAZILA DO VEDENÍ

Kuriózní případ záchrany labutě velké řešili v minulých dnech u obce Liteň na Berounsku rokycaňští ochránci přírody. Došlo zde ke kolizi labutě velké s venkovním vedením elektrického proudu, přičemž labuť spadla do oploceňného pozemku, ze kterého by se bez pomoci nedostala, a stala by se obětí lišek či pobíhajících psů.

Na upozornění náhodného řidiče se téměř okamžitě vydali ochránci přírody na místo, aby labuť odchytili a ošetřili. Naštěstí zranění labutě nebyla vážná, a tak mohla být za několik dní vypuštěna na Berounku.

Labuť velká je jedním z největších létajících ptáků. Dosahuje délky 150 centimetrů, rozpětí kolem 240 centimetrů a hmotnosti až 13 kilogramů. V těchto dnech se již labuť začínají potulovat po okolí a hledat si vhodný rybník k hnízdění. Právě víze obsazování hnízdiště se mohla stát této labuti osudná. Naštěstí díky všímavosti řidiče a rychlému zásahu nedošlo k úhynu tohoto impozantního opeřence.

I když tento další zásah rokycanských ochránců přírody dopadl dobře, je vhodné se zamyslet nad tím, jak je naše krajina protkána sítí elektrovedů, kde hynou tisíce ptáků ročně, a to nejen tím, že do nich narazí. Jsou sice snahy o nápravu, ale často chybí dobrá vůle zainteresovaných lidí a dostatek finančních prostředků. V případě nálezu zraněného volně žijícího živočicha z území Rokycanska, Berounska či Hořovicka kontaktujte naši záchranou stanici na tel. 603 239 922.

Pavel MOULIS
předseda ZO ČSOP Rokycany

Základní škola v Libině na Šumpersku děkuje touto cestou panu ing. Tomáši Pospíšilovi z Lesní správy Loučná nad Desnou za velmi pěknou a poučnou přednášku na téma „Naše lesy a život v nich“. Přednáška, která byla doprovázena názornými ukázkami spojenými s promítáním diapositivů zaujala svou zajímavou a poutavou formou celý 1. stupeň v počtu 168 žáků včetně pedagogického sboru 10 učitelů. Ještě jednou díky.

Milena Paděřová
za pedag. sbor ZŠ Libina

V měsíci dubnu oslaví významná životní jubilea tyto pracovníci LČR

padesátiny

Silvestr Jiří Ing.
Šebestíková Naděžda JUDr.
Šarközi Jan
Formanová Zdeňka
Aichlmanová Ljuba
Pločková Dagmar
Váňová Eva
Hazuková Irena

Kl Frýdek-Místek
Kl Zlín
LZ Kladská
LZ Židlochovice
LS Lužná
LZ Dobříš
LS Ledeč n. Sázavou
LZ Boubín

šedesátiny

Černý Jan Ing.
Novotný Jiří Ing.
Kocián Ladislav
Šproch Vasil

Kl Hradec Králové
LS Křivoklát
LZ Židlochovice
LS Vyšší Brod

VŠEM JUBILANTŮM BLAHOPŘEJEME
A PŘEJEME JIM HODNĚ ZDRAVÍ A SPOKOJENOSTI

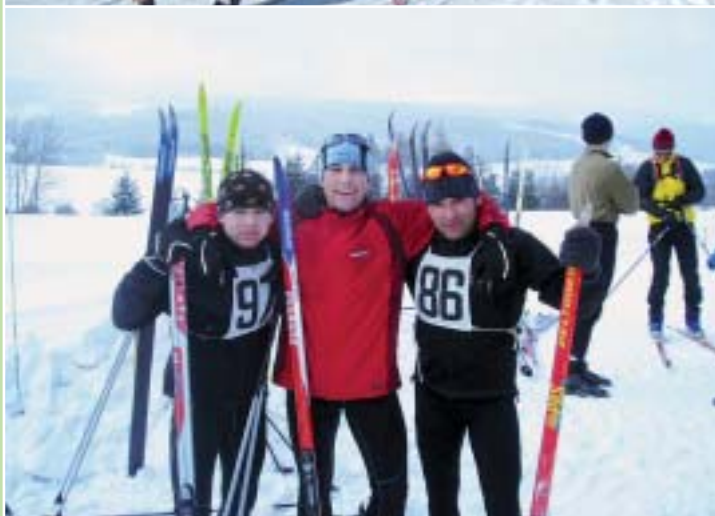
V článku Výroba a obchodní činnost Lesů České republiky v roce 2005 byl u LZ Konopiště uveden chybný údaj v procentuelním plnění těžby dříví k 31. 12. 2005. Správný údaj je 104 %.

Jubilejní ročník Zimního přejezdu Orlických hor měl úspěch

O pátečním dopoledni 24. února 2006 se v sedle pod Šerlichem, kde měl start už 30. ročník tradičního běžkařského klání, sešel vcelku úctyhodný počet závodníků. Poslední z nich vyjel na trasu, která vedla po Jiráskově cestě na Pěticestí a odtud do cílového Orlického Záhoří, s pořadovým číslem 108. V porovnání s loňským rokem se tak počet soutěživých milovníků bílé stopy téměř zdvojnásobil. Svůj podíl na tom jistě mělo počasí. Postaralo se o opravdu krásný zimní den.

Při 30. zimním přejezdu Orlických hor se zástupci LČR setkali s kolegy, kteří spravují lesy soukromé (Kinského, Parische, Colloredo-Mansfeldů). V seznamu účastníků ale nechyběli ani zástupci Lesů Polska, KRNaPu, CHKO i soukromých lesnických společností. Pomyslnou cílovou páskou projel jako první Jiří Beran, následoval ho Zdeněk Melšan a na bronzové pozici se umístil Jiří Beran mladší. Vítězům redakce blahopřeje a všem ostatním zve do Orlických hor na další sportovní zážitek, který jistě přinese přejezd cyklistický, plánovaný na 10. června.

redakce OM

polovina shozu jelena lesního

2006

RARITNÍ TROFEJE

Lesy k užívání, lesy k užítku